

Sejm
Dzieci i Młodzieży

Sprawozdanie Stenograficzne

z XVII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży

w dniu 1 czerwca 2011 r.

Warszawa
2011

Porządek dzienny

**XVII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży
w dniu 1 czerwca 2011 r.**

- 1. Przedstawiony** przez komisję projekt uchwały Sejmu Dzieci i Młodzieży w sprawie zaleceń dotyczących rozwoju wolontariatu i aktywności społecznej wśród młodzieży.
- 2. Pytania** do ministra edukacji narodowej.

(Początek posiedzenia o godz. 10 min 03)

(Posiedzeniu przewodniczą marszałkowie Sejmu Dzieci i Młodzieży Joanna Bigos, Błażej Papiernik i Adam Labuhn)

Marszałek Sejmu Grzegorz Schetyna:

Witam serdecznie na XVII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży.

Dzisiaj jest 1 czerwca 2011 r.

Witam posłów Sejmu Dzieci i Młodzieży, a także posła Poncyłjusza. (Oklaski)

Witam przedstawicieli rządu, wszystkich gości obecnych na galerii oraz wszystkich, którzy dzisiaj są tutaj z nami.

Panie i Panowie Posłowie Sejmu Dzieci i Młodzieży! Dzisiaj jesteście tutaj nie po to, żeby słuchać, ale po to, żeby do nas mówić. Bardzo się cieszę, że tyle z was interesuje się polityką, że ta sprawa was fascynuje i intryguje. Wiem, że umiecie być dociekliwi, że oceniacie politykę i polityków. Każdy z nas to czuje, bo każdy z nas, polityków, ma kontakt także z młodymi ludźmi. Mam jednak nadzieję, że tak jak my staracie się w polskiej polityce dostrzegać wartość. Wszyscy musimy doceniać demokrację i osiągnięcia ostatnich 20 lat, to wszystko, co stało się w Polsce. Jestem przekonany, że wszyscy tutaj, mimo często krytycznych ocen, sporów i różnic zdań, szanujemy zdobycze polskiej demokracji.

Jeszcze raz chciałbym wam serdecznie podziękować za to, że tu jesteście, że przyjechaliście z całego kraju i że czujecie się odpowiedzialni za to, jak Polska wygląda dzisiaj i jak będzie wyglądać jutro i pojutrze. Przecież to, jaka ona będzie w przyszłości, w mniejszym stopniu zależy od nas, a w większym od was.

Oddaję wam głos i życzę dobrej, otwartej debaty, stawiania odważnych tez oraz toczenia sporu, który będzie mądry i odpowiedzialny, bo bez takiego nie ma prawdziwej polityki.

Jeszcze raz serdecznie witam na posiedzeniu Sejmu Dzieci i Młodzieży. (Oklaski)

Zawsze jest tak, że jako marszałek Sejmu odczytuję pewne formuły, którymi rozpoczyna się posiedzenie. Wszystko dzieje się naprawdę i tak jak powin-

no, więc będzie tu stosowany taki sam tryb jak w przypadku naszych posiedzeń.

Wysoka Izbo! Na posiedzeniu komisji sejmowej wybrano marszałków Sejmu Dzieci i Młodzieży, którzy poprowadzą obrady.

Pozwólcie, że ich przedstawię:

— Joanna Bigos z I Liceum Ogólnokształcącego Carolinum im. Jana III Sobieskiego w Nysie (Oklaski),

— Adam Labuhn z Gimnazjum nr 17 w Gdyni (Oklaski),

— Błażej Papiernik z I Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Dubois w Koszalinie. (Oklaski)

Proszę marszałek Joannę Bigos o otwarcie XVII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży oraz poprowadzenie pierwszej części obrad.

Proszę marszałek Joannę Bigos o zajęcie miejsca obok mnie, przy stole przydzielonym.

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Joanna Bigos:

Wysoka Izbo! Dostojni Goście! Otwieram obrady XVII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży. (Oklaski)

(Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

Witam serdecznie przybyłych gości, w tym wice-marszałków Sejmu (Oklaski), wiceprezesa Rady Ministrów, ministra gospodarki pana Waldemara Pawlaka (Oklaski), ministra edukacji narodowej panią Katarzynę Hall (Oklaski), ministra pracy i polityki społecznej panią Jolantę Fedak (Oklaski), rzecznika praw dziecka pana Marka Michalaka (Oklaski) oraz towarzyszącą mu panią Henrykę Krzywonos (Oklaski), dyrektora Centrum Edukacji Obywatelskiej pana Jacka Strzemiecznego (Oklaski), a także posłów członków Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. (Oklaski)

Wysoka Izbo! Po zakończeniu naszych obrad złożymy kwiaty pod tablicą upamiętniającą posłów, którzy zginęli w katastrofie smoleńskiej, oraz tablicą poświęconą pamięci marszałka Sejmu pana Macieja Płażyńskiego.

Proszę o zabranie głosu wiceprezesa Rady Ministrów, ministra gospodarki pana Waldemara Pawlaka. (Oklaski)

Wiceprezes Rady Ministrów Minister Gospodarki Waldemar Pawlak:

Pani Marszałek! Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Tematem dzisiejszych obrad jest wolontariat na rzecz aktywności obywatelskiej. Jest to bardzo ciekawe i ważne przedsięwzięcie, zachowanie, które sprawia, że ludzie poza swoimi obowiązkami robią coś więcej, niż wynikałoby to z zadań nałożonych na nich w pracy, tych zawodowych, czy też jeżeli weźmie się pod uwagę korzyści, które uzyskuje się w wyniku wykonywania opłacanej pracy. To aktywne działanie sprawia, że ludzie, społeczeństwa, cywilizacja mogą rozwijać się znacznie lepiej, niż miałyby to miejsce w przypadku motywacji o charakterze rynkowym, finansowym.

O tym, że dzisiaj te kompetencje są bardzo rozłożone, może świadczyć przykład, który kiedyś podał nasz wspaniały aktor i satyryk Jerzy Ofierski, kiedy mówił o Internecie. Miał już 85 lat, kiedy powiedział: W mojej miejscowości, w moich Chłapkowicach, założono Internet i mam teraz takiego profesora od Internetu. On jest ode mnie o 60 lat młodszy i uczy mnie Internetu, a ja uczę go życia.

Bardzo ważne jest to, żebyście widzieli potrzebę współpracy między pokoleniami, bo dzisiaj, jeżeli chodzi o Internet, komórki, nowoczesną technikę, to jesteście ekspertami dla swoich rodziców czy dziadków. Ważne jest, żeby to działanie też było wpisane w aktywność nie tylko o szerokim społecznym znaczeniu, ale także taką, która ma miejsce w ramach rodzin, pośród najbliższych.

To, co jest związane z wolontariatem, z zaangażowaniem w działalność publiczną bez rekompensaty, wpisuje się też w przesłanie papieża Benedykta XVI, który pisze w swojej ostatniej encyklice „Caritas in veritate”, czyli „Miłość w prawdzie”, o tym, że społeczności dzisiaj potrzebny jest też dar bezinteresowny, dar bez rekompensaty, bez kasy. Daje to wielką radość, ale również nadaje wielką wartość nie tylko naszej wewnętrznej satysfakcji, ale także jeżeli chodzi o całe społeczeństwo. Jeśli szukamy odniesień w tym zakresie, to zachęcam was do spojrzenia na książkę Malcolma Gladwella „Poza schematem”. Zaczyna się ona rozdziałem „Paradoks Roseto”. Autor opisuje tam historię miasteczka w Stanach, w którym ludzie żyją bardzo dobrze i bardzo długo. Naukowcy zastanawiali się, jak to się dzieje, że ludzie są tam tak długowieczni. Badano różne uwarunkowania i okazało się, że jedzenie jest typowe, praca, wszystkie warunki są takie jak w Ameryce. Szukano czynnika, który sprawia, że ludzie żyją tam znacznie dłużej. Po długich obserwacjach okazało się, że do miejscowości Roseto emigrowali chłopcy z pewnej włoskiej miejscowości i przynosili tam swoją kulturę, tzn. spotykali się po pracy, organizowali sobie wspólne spotkania, biesiady, prowadzili rozmowy, słuchali muzyki, tańczyli, a więc traktowali się wzajemnie bardzo serdecznie. Dzięki temu budowali bardzo do-

bre klimaty, które sprawiały, że ludzie żyli znacznie dłużej.

Życzę wam, żebyście aktywność w wolontariacie, aktywność poza obowiązkami, poza pewnym życiowym, rynkowym przymusem traktowali jako taki obszar, gdzie można zdobyć wielu przyjaciół, znaleźć wiele motywacji, pozytywną energię do działania. W imieniu Rady Ministrów, pana premiera Tuska, moim własnym, także mojej formacji politycznej – Polskiego Stronnictwa Ludowego, życzę wam, abyście zachowali pomysłowe podejście do życia.

Powiem o swojej przygodzie sprzed kilkunastu lat, kiedy uczestniczyłem z przyjacielem w imprezach towarzyszących wyścigowi dookoła Polski. Jechaliśmy z Nowego Sącza do Zakopanego. Cała trasa była dość łatwa, ale końcówka była bardzo trudna, bo podjazd pod Wielką Krokiew to kilka kilometrów pod górę i to już jest duży problem, zwłaszcza jeśli ma się na sobie parę kilogramów za dużo. W konsekwencji taki już wymęczony, mówię do tego mojego kolegi: Heniu, zwolnij trochę. Na co on ogląda się i mówi: Nie mogę, bo jak zwolnię, to się przewrócę.

Życzę wam, abyście nigdy nie zwalniali, abyście potrafili w swoim życiu zachować odważną, śmiałą i bardzo aktywną postawę, a wolontariat będzie na pewno takim wzbogaceniem osobowości, wzbogaceniem życia, który sprawi, że wasze życie będzie i radośniejsze, i ciekawsze. Wszystkiego najlepszego. *(Oklaski)*

Marszałek Sejmu Grzegorz Schetyna:

Dziękuję bardzo, szczególnie za to sportowe porównanie.

Muszę iść do innych obowiązków. Zostawiam marszałka z wami. Mnie zastąpi marszałek Wenderlich – bardzo proszę – a wam jeszcze raz życzę owocnych obrad i wszystkiego dobrego. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Joanna Bigos:

Proszę o zabranie głosu minister edukacji narodowej panią Katarzynę Hall. *(Oklaski)*

Minister Edukacji Narodowej Katarzyna Hall:

Pani Marszałek! Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Bardzo się cieszę, że po raz kolejny mam okazję spotkać się z uczestnikami obrad Sejmu Dzieci i Młodzieży. To naprawdę ważna i dobra tradycja, żeby młodzi ludzie mieli okazję przymierzyć się do siedzenia w ławach poselskich, zastanowić się, czy chcą w przyszłości brać w swoje ręce odpowiedzialność za życie publiczne, bo to wielka odpowiedzialność. Myślę, że warto zachęcać młodych ludzi do aktyw-

Minister Edukacji Narodowej Katarzyna Hall

ności obywatelskiej. Jesteście tymi, którzy chcą być aktywni, bo ta chęć aktywności zaprowadziła was tu, w te ławy.

Dzisiejszy Sejm Dzieci i Młodzieży za swój wiodący temat przyjął sobie wolontariat i to nie jest przypadkowe, dlatego że rok 2011 jest Europejskim Rokiem Wolontariatu. Unia Europejska chce zwracać uwagę na zaangażowanie młodzieży, na aktywność, mobilność w ramach polskich priorytetów. W trakcie polskiej prezydencji będę, rozmawiając z ministrami edukacji innych krajów europejskich, rozmawiać również o tym, jak zwracać uwagę na to zagadnienie. Dziś i wasza uwaga jest na to skierowana. Będziecie się nad tym zastanawiać.

Chcę jeszcze dorzucić do tego zastanawiania się nad rolą wolontariatu również to, co młodzi ludzie mogą zyskać dzięki aktywności wolontariackiej, jakie korzyści niesie właśnie ta aktywność, która ma miejsce w szkołach, w wielu kołach, we współpracy szkół z organizacjami pozarządowymi. Znamy przykłady wielu organizacji, wielu projektów. Nagradzamy je również w Ministerstwie Edukacji Narodowej w ramach konkursu „Otwarta szkoła”, zwracając uwagę właśnie na tę aktywność młodych ludzi.

Chcę jeszcze dorzucić jedną informację, pewnie wam znaną, że ten rok szkolny ogłosiłam Rokiem Odkrywania Talentów. Jedną z możliwości w przypadku szkół, które wyróżniamy jako szkoły odkrywców talentów, jest właśnie aktywność wolontariacka, nie tylko zwracanie uwagi na pojedyncze talenty, które chcemy w szkołach rozwijać – jest bowiem bardzo ważne, żeby szkoły, nauczyciele mieli pewną dodatkową ofertę dla młodych ludzi, rozwijającą ich pasje, zdolności, zainteresowania, starającą się je odkrywać, pomnażać, bo to bardzo ważna część działalności szkoły – ale też zwracanie uwagi na postawy dotyczące chęci niesienia pomocy innym, chęci współpracy, współdziałania, kształtowania tych ważnych cech i umiejętności.

To też talent – takie nastawienie na innych, na to, że chcemy nie tylko błyszczeć swoimi zdolnościami, ale też podzielić się nimi, podzielić się tym, co mamy w sobie najlepszego, niosąc pomoc, współdziałając, proponując różne rzeczy tym, którzy są wokół nas, wokół szkoły, w naszym najbliższym środowisku. Jest wiele takich projektów pomocy wolontariackiej, współpracy młodych ludzi z różnymi instytucjami. Mogą to być domy dziecka, schroniska dla zwierząt, domy nastawione na pomoc osobom starszym, również projekty, o których wspominał tu pan premier Pawlak, że młodzi ludzie czasem uczą starszych jakichś umiejętności, które akurat mają lepiej opanowane. Często rzecz dotyczy właśnie nowych technologii, języków obcych, bo coraz lepiej kształcimy młode pokolenie w zakresie znajomości języków obcych, znajomości nowych technologii. To jest ta wartość, w której często młode pokolenie, jak

patrzemy na różne badania, przewyższa starsze, bo poświęcamy temu więcej uwagi i polska szkoła kształci jednak coraz lepiej. Jak zresztą wskazują ostatnie badania, często również w oczach młodych ludzi, w oczach uczniów szkoła staje się bardziej atrakcyjna. Cieszę się z tego.

Przed chwilą miałam okazję indywidualnego kontaktu głównie z młodzieżą z gimnazjów, która podchodziła i prosiła: jeszcze dla gimnazjum takiego i takiego prosimy o dedykację. Myślę, że gimnazjum staje się jednak szkołą coraz bardziej atrakcyjną i nastawioną na odkrywanie zdolności, zainteresowań, na rozwój talentów młodych ludzi.

Życzę wam, abyście spotykali na swojej drodze jak najwięcej nauczycieli nastawionych na odkrywanie w was talentów, dawanie wam różnych dodatkowych możliwości pomnażania tych talentów, rozwijania swoich pasji. Oby tych możliwości w naszych polskich szkołach było jak najwięcej, aby podejście nastawione właśnie na odkrywanie pasji i zainteresowań młodych ludzi było w polskich szkołach jak najpowszechniej obecne. Tego życzę polskim uczniom w dniu dziecka. Uważam to za najważniejszą cechę szkoły: właśnie chęć pomocy każdemu uczniowi w odkrywaniu i pomnażaniu jego potencjału, tego, co jest w nim wartościowego, cennego, żebyśmy przyglądali się temu i starali się jak najlepiej to odkryć i pomnożyć.

Wierzę, że wy również spotykacie na swojej drodze nauczycieli, mistrzów, którzy mają w sobie to ziarno powołania, które pozwala odkrywać i pomnażać wasze pasje. Obyśmy mieli ich jak najwięcej i nie zapominali też o pasji dzielenia się z innymi tym, co w nas najlepsze, o pomocy innym w różnych sprawach, pomocy w nauce, w trudnych sytuacjach życiowych, w dobrym rozwoju. Mówią o tym projekty wolontariackie, które pokazują, że tym, co najlepsze, chcemy podzielić się z innymi. Obyśmy wszyscy mieli w sobie jak najwięcej tej pasji. Wszystkiego najlepszego życzę polskim uczniom w dniu dziecka. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Joanna Bigos:

Dziękuję, pani minister.

Proszę o zabranie głosu rzecznika praw dziecka pana Marka Michalaka.

Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Marszałkowie! Panie i Panowie Posłowie! Wysoka Izbo! Państwo Ministrowie! Pan marszałek powiedział dzisiaj na wstępie, że jesteście tutaj nie po to, żeby słuchać, lecz po to, żeby was wysłuchano. Myślę, że to są bardzo ważne słowa, kiedy bierzemy pod uwagę ewolucję,

Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak

historię praw dziecka. Dzieci w Polsce, młodzież mają prawo wyrażać swoje zdanie w sprawach ich dotyczących. Kiedy odwiedzam różne szkoły, placówki w naszym kraju, spotykam się z wieloma młodymi ludźmi. Jednym z pytań, które zawsze zadają, jest pytanie o to, które z praw dziecka jest najważniejsze. Osoby dorosłe wymieniają zawsze i w 100% jedno: prawo do życia, i słusznie, bo to jest prawo fundamentalne, ale młodzi ludzie w osiemdziesięciu kilku procentach wymieniają prawo do wyrażania swoich poglądów, do wypowiedzania się w sprawach, które dotyczą młodych ludzi, jakież ważne prawo.

Jak pamiętam, zaczynałem swoją działalność społeczną, swój wolontariat, który jeszcze wtedy wolontariatem się nie nazywał, mniej więcej w waszym wieku: 17 lat. My musieliśmy się przebić bardzo ciężko ze swoim głosem i w szkole, i poza szkołą. Wcale nie było łatwo wyrażać swoje zdanie, walczyć o swoje marzenia, realizować się w pracy wolontarystycznej, pracy na rzecz drugiego człowieka. Dzisiaj, jadąc tutaj, otrzymałem wyniki badań z lutego tego roku, które przeprowadził Instytut Gallupa. Wynika z nich, że tylko 16% młodych Polaków angażuje się w wolontariat, jesteśmy pod tym względem na przedostatnim miejscu w Europie. Jednak jako rzecznik praw dziecka powiem odwrotnie: aż 16% młodych ludzi chce zrobić coś dla drugiego człowieka, coś pozytywnego, coś fantastycznego, aż 16%. Oczywiście życzylibym sobie i wam, żeby to było 80%, 90%, a najlepiej 100%, żebyśmy, realizując swoje marzenia, swoje pasje, widzieli także swoje możliwości, korzystali z tych możliwości, które możecie wykorzystać na rzecz osób bardzo często wam obcych, nieznanych. 16% osób robi to z wielkim oddaniem, z wielką pasją, idzie tam, gdzie bardzo często my, dorośli, mamy problem z pojawieniem się.

Widzę młodych ludzi w hospicjach, wśród osób z niepełnosprawnością, wśród osób starszych. Widzę młodych ludzi, którzy nie tylko poświęcają swój czas, ale także angażują swoje serce, swoją wrażliwość, swoje umiejętności, swoje chęci. Za waszym pośrednictwem serdecznie dziękuję wszystkim, którzy to robią. To jest niezwykle ważne, żebyśmy, korzystając z tego ważnego prawa – bo dzisiaj już można z niego korzystać i jest ono wykorzystywane, Polska stwarza dzieciom warunki do tego, by można było wyrażać swoje zdanie – widzieli dookoła siebie innych ludzi. To jest niezwykle ważne. Myślę, że po raz kolejny udowadnia to wasza obecność w najważniejszym miejscu w państwie, wasza możliwość wyrażania swoich opinii i poglądów przed najważniejszymi osobami w państwie, które chcą was słuchać, nie tylko chcą do was mówić. To jest ważne, skorzystajcie z tego, ale też miejcie świadomość tego, że te prawa przysługują nam absolutnie w każdej sytuacji, niezależnie od tego, czy jesteśmy grzeczni czy niegrzeczni, czy dobrze się uczymy czy źle. Jako ludzie jesteśmy

jednakowi i zawsze mamy takie same prawa. Wicie dlaczego? Dlatego że one wypływają z godności.

Niektórzy mówią, że człowiek, dziecko, ma prawo do godności. Nie. Ma godność, bo jest człowiekiem, bo to jest istota człowieczeństwa, a to jest fundament poszczególnych praw – tych dwu, o których już dzisiaj mówiłem, i wielu innych zapisanych w Konwencji o prawach dziecka. Jednak korzystając z tych praw, musimy mieć pełną świadomość tego, że nie tylko my je mamy. Mają je kolega, koleżanka, nauczyciel, rodzic, sąsiad i każda napotkana osoba, która jest człowiekiem. Korzystając ze swoich praw, nie możemy naruszać praw drugiego człowieka. Nasze prawa kończą się tam, gdzie zaczynają się prawa drugiego człowieka, a więc korzystając z tego – jak w chwili obecnej z moich osobistych badań wynika – najważniejszego dla młodych ludzi prawa do wypowiedzania się, wyrażania swoich poglądów, musimy pamiętać o tym, że należy robić to w taki sposób, żeby nie naruszać praw drugiego człowieka, nie obrażać go, nie sprawiać mu przykrości, a jednocześnie mieć możliwość walki o swoją rzeczywistość, dobrą rzeczywistość, bo każdy z was tu dzisiaj, w polskim parlamencie, ale też i na co dzień we wszystkich regionach naszego kraju buduje ten świat. Nie jest tak, że ktoś decyduje, a wy tylko to realizujecie, wy budujecie świat i powinniście mieć tego pełną świadomość, że od was bardzo dużo zależy – przyszłość na pewno, ale także bardzo dużo spraw w teraźniejszości.

Mamy piękne akcenty w naszej historii. Janusz Korczak pierwszy pochylił się z ogromnym zrozumieniem nad dzieckiem, jeszcze nie nazywając pewnych rzeczy tak, jak my je dzisiaj nazywamy, ale pochylił się pierwszy. Później była Konwencja o prawach dziecka. Państwo polskie stworzyło instytucję rzecznika praw dziecka, którą mam przyjemność i zaszczyt reprezentować, choć wcześniej był Sejm Dzieci i Młodzieży. W chwili obecnej macie możliwość docierania ze swoimi sprawami do instytucji, która specjalizuje się wyłącznie w rozwiązywaniu waszych spraw, z jednej strony w zapobieganiu krzywdzie, a z drugiej strony w podejmowaniu interwencji, działań, kiedy dotyka ona najmłodszych ludzi. Chciałbym, żebyście z takim przekonaniem wyszli dzisiaj z tej sali: my jesteśmy tutaj dla was, nie wy jesteście dla nas. Dzień 1 czerwca jest ważnym akcentem, ale dziećmi jesteście nie tylko 1 czerwca. Chcę, i tego życzę wam, sobie, całemu światu, żebyśmy pamiętali, że dziecko ma swoje potrzeby przez 365 dni w roku, codziennie potrzebuje naszego czasu, naszej akceptacji, zauważenia problemów. W każdej chwili macie prawo domagać się tego od nas, to wam się po prostu należy. Za wszelkie działania wolontarystyczne zahaczające o pracę na rzecz drugiego człowieka, który być może bez waszej wyciągniętej ręki byłby nieszczęśliwy, nie dostałby czegoś, co powinien dostać, bardzo serdecznie wam dziękuję. Zachęcam do dalszej wytrwałości, do takiego świetlanego budowania naszej rzeczywistości. Jeśli bowiem ten świat ma być kolorowy i faj-

Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak

ny dla was i wszystkich, to tylko wtedy, kiedy razem weźmiemy się do roboty.

Bardzo serdecznie życzę wam owocnych obrad i takiego przekonania, że to, co tutaj zostanie powiedziane, nie będzie głosem w próżni, będzie wysłuchane; jeśli nawet wasze uchwały nie mają przełożenia bezpośrednio w prawie, to będziemy bardzo dokładnie te wasze przemyślenia analizować. Wszystkiego dobrego. *(Oklaski)*

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Joanna Bigos:

Dziękuję panu rzecznikowi.

Proszę o zabranie głosu dyrektora Centrum Edukacji Obywatelskiej pana Jacka Strzemiecznego. *(Oklaski)*

Dyrektor Centrum Edukacji Obywatelskiej Jacek Strzemieczny:

Szanowna Pani Marszałek! Szanowny Panie Marszałku! Pani Minister! Posłowie i Senatorowie! Młodzi Posłowie, obecni na tej sali! Chciałbym przypomnieć, w jaki sposób i dzięki czemu, dzięki jakim działaniom znaleźliście się tutaj, na tej sali. To, co wydarzyło się w Polsce dzięki wam, wcześniej, przed dzisiejszymi obradami, jest bardzo ważne. Niemal w 800 szkołach młodzi ludzie zdecydowali o tym, by przedstawić społecznościom lokalnym, swoim koleżankom i kolegom, jakie możliwości wolontariatu istnieją w ich miejscowościach, w ich gminach, w ich miastach; jakie możliwości mają młodzi ludzie, by angażować się na rzecz dobra wspólnego, na rzecz konkretnych sąsiadów, na rzecz swoich społeczności lokalnych. Przeprowadziliście projekty upowszechniania wolontariatu, przeprowadziliście je, wykorzystując instytucję, jaką jest szkoła, bo to szkoła, nauczyciele umożliwili wam to, ale następnie zrobiliście coś, co jest użyteczne społecznie, użyteczne dla waszych koleżanek i kolegów, i co dało wam legitymację do tego, że jesteście tutaj dzisiaj. Chciałbym podkreślić, że to doceniam. Doceniam też wszystkich młodych ludzi, których reprezentujecie, którzy także ten projekt prowadzili, tj. ponad 1600 uczniów, i którzy też mają dzisiaj swoje święto, bo to święto w pewnym sensie jest świętem wolontariatu, świętem aktywności na rzecz społeczności lokalnej, świętem zaangażowania, świętem aktywności, a nie pasywności.

Wasz mandat się skończy. On się skończy szybciej, niż my byśmy chcieli i niż wy byście chcieli. Dzisiaj podejmiecie swoją uchwałę i przestaniecie być posłami. Ale to, że macie możliwość dalszego działania, jest dużo ważniejsze. To, abyście kiedyś mogli znaleźć się tutaj jako posłowie, jako politycy, powinno odbyć

się właśnie taką drogą – drogą działania na rzecz innych, drogą rzeczywistej pracy. I nie chodzi tutaj o zwracanie uwagi na swoją pozycję, ale chodzi o rzeczywiste służenie innym, rzeczywiste myślenie o Polsce, rzeczywiste myślenie o koleżankach i kolegach.

Kończąc swoje wystąpienie, dziękuję wam za to zaangażowanie i życzę wytrwałości w waszych działaniach, tych działaniach właśnie na terenie szkoły, waszych miast i waszych gmin. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Joanna Bigos:

Dziękuję panu.

Wysoka Izbo! Przypominam, że w dniu 8 maja 2011 r. odbyło się posiedzenie Komisji Sejmowej.

Dziękuję koleżankom i kolegom za ich pracę w komisji.

Komisja opracowała projekt uchwały, a także przygotowała trzy pytania do ministra edukacji narodowej.

Koleżanki i koledzy posłowie otrzymali:

- program XVII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży,
- regulamin Sejmu,
- projekt uchwały zaproponowanej przez komisję,

— przygotowane przez Komisję Sejmową pytania poselskie.

Obecnie przedstawię porządek obrad.

Jako pierwszy rozpatrzmy projekt uchwały w sprawie zaleceń dotyczących rozwoju wolontariatu i aktywności społecznej wśród młodzieży.

Następnie rozpatrzmy pytania do ministra edukacji narodowej.

Informuję, że posłowie chcący zadać pytanie dodatkowe powinni zapisać się na listę mówców prowadzoną przez marszałka.

Informuję, że obrady XVII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży zakończą się ok. godz. 13.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 1. porządku dziennego: Przedstawiony przez komisję projekt uchwały Sejmu Dzieci i Młodzieży w sprawie zaleceń dotyczących rozwoju wolontariatu i aktywności społecznej wśród młodzieży.

Wysoka Izbo! Przypominam, że rozpatrzenie projektu uchwały przygotowanej przez Komisję Sejmową obejmuje: przedstawienie przez posła sprawozdawcę projektu dokumentu wraz z uzasadnieniem, przy czym wystąpienie to nie może trwać dłużej niż 5 minut, dyskusję, a także przedstawienie poprawek i głosowania.

Dyskusja nad projektem uchwały odbywa się zgodnie z następującymi zasadami:

- w dyskusji może wziąć udział każdy poseł, który zapisze się na listę mówców,
- marszałek Sejmu udziela głosu posłom według kolejności zgłoszeń,

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Joanna Bigos

— wystąpienie poselskie nie może trwać dłużej niż 2 minuty,

— łączny czas wystąpień poselskich nie może być dłuższy niż 40 minut.

Przypominam także, że poprawki do projektu uchwały zgłasza się marszałkowi Sejmu na piśmie. Poprawkę może zgłosić grupa co najmniej 20 posłów w czasie 25 minut od rozpoczęcia rozpatrywania projektu uchwały.

Informuję jednocześnie, że poprawki niespełniające wymogów regulaminowych nie będą poddane pod głosowanie.

Proszę, aby ewentualne poprawki były jasne i precyzyjne, a także napisane w sposób umożliwiający ich bezproblemowe odczytanie. Ułatwi to pracę nam wszystkim.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę komisji poseł Justynę Świetlicką w celu przedstawienia projektu uchwały przygotowanego przez komisję.

Poseł Sprawozdawca Justyna Świetlicka:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Posłanki i Posłowie!

„Uchwała XVII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży z dnia 1 czerwca 2011 r. w sprawie zaleceń dotyczących rozwoju wolontariatu i aktywności społecznej wśród młodzieży

Aktywność społeczna i wolontariacka podejmowana przez młodych ludzi jest jednym z kluczowych elementów ich rozwoju obywatelskiego. Tego typu działania nie tylko wprowadzają pozytywne zmiany w najbliższym otoczeniu wolontariuszy, ale wpływają również na ich osobisty rozwój, zdobywanie nowych umiejętności i kształtowanie aktywnej postawy obywatelskiej.

My, posłowie XVII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży, uważamy, że dla rozwoju wolontariatu młodych ludzi konieczne jest rozpowszechnianie wiedzy o możliwościach działania, o tym, jaka powinna być rola wolontariuszy, oraz o tym, jakiego wsparcia potrzebują aktywni społecznie młodzi ludzie. Na podstawie doświadczeń zebranych w trakcie pracy wolontariackiej oraz opinii i wniosków wyrażanych przez naszych kolegów i koleżanki w szkołach w całej Polsce stwierdzamy, co następuje:

§ 1. Cechy i kryteria dobrego działania wolontariackiego

I. Organizacja działań wolontariackich

1. Należy jasno określić cele i metody działania.

2. Zaleca się stworzenie przejrzystej i usystematyzowanej struktury, m.in. podział na grupy ze względu na zadania, i wybór lidera, który będzie koordynował działania zespołów.

3. Powinno się skoordynować swoje działania z innymi organizacjami, lokalnymi władzami oraz służbami porządkowymi i medycznymi.

4. Warto jest skonsultować swoje pomysły i plany z osobami oraz instytucjami doświadczonymi w danej kwestii.

5. Należy zorganizować zaplecze techniczne i finansowe oraz uwzględnić możliwość wystąpienia przeszkód niezależnych od organizatora.

6. Zaleca się kierowanie akcji do odpowiedniej grupy odbiorców.

II. Promocja i reklama

1. Zaleca się dostosowanie formy promocji do odpowiedniej grupy odbiorców w celu zwiększenia efektywności działań.

2. Reklama powinna być: czytelna, zwięzła, prosta w odbiorze, na temat i powinna zachęcać do działania.

3. Proponowane drogi promocji dla:

a) młodzieży: Internet, plakaty i ulotki oraz gazetki rozprowadzane w szkołach i instytucjach kulturalnych,

b) osób w średnim wieku oraz dzieci: media lokalne, happeningi, ulotki w miejscach pracy lub placówkach wychowawczych,

c) osób starszych: media lokalne, komunikacja miejska i spotkania ze specjalistami w miejscach publicznych.

4. Reklama powinna być atrakcyjna oraz odpowiednio zlokalizowana, aby mogła rozpropagować działanie.

III. Sposoby działań

1. Działania wolontariackie należy przeprowadzać zgodnie z prawem.

2. Ciągłość akcji zapewnia skuteczność działań wolontariackich.

3. Otwartość na nowych wolontariuszy umożliwia szybsze pozyskiwanie grupy do działania.

4. Działania wolontariackie nie powinny przynosić żadnych korzyści finansowych.

IV. Cele działań

1. Sugeruje się pozyskanie odpowiednich środków pieniężnych lub rzeczowych na osiągnięcie zamierzonych celów.

2. Należy poszerzać świadomość społeczną oraz poruszać tematy trudne i kontrowersyjne.

3. Zaleca się przeprowadzanie działań aktywizujących społeczeństwo.

4. Umożliwia się zdobywanie nowych doświadczeń.

5. Zrzeszanie nowych wolontariuszy.

§ 2. Prawa, obowiązki, cechy i postawy wolontariusza

I. Prawa wolontariusza

1. Wolontariusz ma prawo w szczególności do:

a) uzyskania pisemnego zaświadczenia o swojej działalności,

b) rezygnacji z zadań przekraczających jego możliwości lub kompetencje, w porozumieniu z osobą nadzorującą jego pracę,

Poseł Sprawozdawca Justyna Świątlicka

c) wolnego czasu i poszanowania życia prywatnego,
d) pracy w warunkach zgodnych z zasadami BHP,

e) ubezpieczenia, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

2. Zaleca się instytucjom publicznym wspieranie aktywności wolontariackiej, m.in. poprzez docenianie najbardziej aktywnych wolontariuszy.

II. Podstawowe obowiązki wolontariusza

1. Wolontariusz powinien brać odpowiedzialność za działania, których się podejmuje.

2. Wolontariusz jest zobowiązany do współodpowiedzialności za osoby, z którymi pracuje.

3. Wolontariusz powinien rzetelnie, sumiennie, dokładnie oraz w terminie wykonywać powierzone mu zadania i obowiązki.

4. Wolontariusz nie może czerpać korzyści materialnych ze swojej pracy.

III. Cechy wolontariusza

1. Wolontariusz w podejmowanych przez siebie działaniach powinien wykazywać się przede wszystkim odpowiedzialnością za swoje czyny oraz wyrozumiałością w stosunku do innych.

2. Wolontariusz powinien troszczyć się o dobro innych, być miły, uśmiechnięty, przyjazny oraz wykazywać się inicjatywą, empatią i cierpliwością.

3. Wolontariusz powinien cechować się otwartością, serdecznością oraz bezgraniczną chęcią niesienia pomocy innym.

4. W swojej pracy wolontariusz powinien wykazywać się również efektywnością, asertywnością, wytrwałością, tolerancją i wrażliwością.

IV. Postawa dobrego wolontariusza

1. Wolontariusz powinien:

a) odnosić się z szacunkiem do podopiecznych i współpracowników,

b) czerpać ze swojej pracy satysfakcję,

c) wykonywać swoją pracę bezinteresownie oraz być do niej odpowiednio przygotowany.

2. Zaleca się, aby wolontariusz w szczególności:

a) inicjował nowe akcje społeczne,

b) aktywnie promował działalność społeczną,

c) dbał o dobre imię wolontariatu.

§ 3. Sposoby wspierania aktywności społecznej młodych przez osoby dorosłe, opiekunów i instytucje

1. Jednym z warunków niezbędnych do ciągłej i długotrwałej pracy wolontariuszy są środki finansowe. Z tego powodu apelujemy, aby przedsiębiorstwa i instytucje udzielały wsparcia finansowego.

2. Rekomenduje się, aby udostępniać wolontariuszom miejsca potrzebne do pracy oraz pomagać im w organizacji działań.

3. Wskazane jest, aby osoby dorosłe sprawujące opiekę nad wolontariuszami były pośrednikami między młodymi ludźmi a instytucjami i organami władzy. Powinno to prowadzić do sprawnej współpracy i udzielania pomocy opisanej w niniejszej uchwale.

4. Zaleca się, aby osoby dorosłe sprawujące opiekę nad wolontariuszami zapewniały im pomoc prawną w zakresie działalności wolontariackiej.

5. Instytucje lub osoby dorosłe sprawujące opiekę nad wolontariuszami powinny zapewniać im możliwość rozwoju umiejętności poprzez uczestnictwo w szkoleniach i kursach.

6. W celu podwyższenia rangi działań podejmowanych przez wolontariuszy powinny być one obejmowane patronatem przedsiębiorstw, instytucji oraz organów władzy.

7. Opiekunowie wolontariuszy mają prawo do konstruktywnej krytyki oraz pozytywnej oceny działania, a także do składania propozycji zmian w planie projektu.

8. Osobom dorosłym zaleca się promowanie działań wolontariackich poprzez media.

9. Dorośli powinni wykazywać się większym zaufaniem wobec młodzieży – młodych ludzi nie należy oceniać przez pryzmat wieku.

Wzywamy uczniów ze szkół wszystkich poziomów, nauczycieli oraz wszystkie osoby pracujące z młodzieżą do zapoznania się z niniejszą uchwałą i stosowania się do zawartych w niej zaleceń”. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję, pani poseł.

Otwieram dyskusję.

Proszę o zabranie głosu posła Michała Adamusa. *(Oklaski)*

Poseł Michał Adamus:

Szanowna Pani Marszałek! Panowie Marszałkowie! Drogie Posłanki i Posłowie! Wielu z was obiecałem – również panu marszałkowi Papiernikowi – że moje przemówienie zacznę tymi słowami: kocham was. *(Oklaski)* Cóż innego mógłbym powiedzieć? Współpraca z wami była naprawdę niezwykłą przyjemnością. Oczywiście nie zawsze było sielankowo. Często było tak, że mieliśmy odmienne zdanie, i bardzo dobrze, bo właśnie na tym polega dyskusja. Jeśli się coś dzieje, to znaczy, że wypracowujemy jakieś wspólne stanowisko. Rzeczywiście to jest esencja parlamentaryzmu. Myślę, że dzięki temu udało nam się opracować optymalną formę uchwały.

Panie Marszałku Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej! Ma pan doskonały widok na całą salę plenarną. Siedzą tutaj ludzie, którzy są zapisani do Stowarzyszenia Młodych Demokratów, działają w młodzieżówkach PiS, SLD i innych partii. Chociaż na co dzień popieramy różniące się od siebie wizje rządzenia i różne wizje Polski, to kiedy przyszło nam pracować wspólnie, potrafiłiśmy się zjednoczyć. W imię dobra

Poseł Michał Adamus

Rzeczypospolitej Polskiej potrafilismy ponad podziałami wykonać naprawdę kawał dobrej roboty.

Wysoka Izbo! Zanim zacznę się stresować wpływającym czasem, chciałbym jeszcze zaapelować o przyjęcie moich poprawek do projektu uchwały. Mają one na celu podkreślić tak ważną rolę pojedynczych osób w całej tej wielkiej maszynie wolontariatu. Czasem jest tak, zresztą osobiście byłem świadkiem takiej sytuacji, że można otrzymać zaświadczenie, które jest potrzebne do rekrutacji do liceum, bo daje dwa punkty, biorąc udział w jednej akcji. Tak naprawdę można tylko raz pakować zakupy w supermarkecie i dostać takie zaświadczenie, natomiast osoba, która cały rok pomaga, powiedzmy, starszej osobie w robieniu zakupów, w sprzątaniu, nie ma możliwości otrzymania takiego zaświadczenia. *(Dzwonek)* Dlatego wnoszę o przyjęcie moich poprawek i proszę, aby przyświecały nam piękne słowa Mikołaja Gogola: Nigdy nie jesteśmy tak biedni, aby nie stać nas było na udzielenie pomocy bliźniemu. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu poseł Dariusz Idczak. *(Oklaski)*

Poseł Daria Idczak:

Szanowni Marszałkowie! Koleżanki Posłanki i Koledzy Posłowie! Moja przemowa na pewno nie będzie tak profesjonalna, jak mojego przedmówcy, chciałabym jednak powiedzieć, że pochodzę z małej miejscowości Strzelce Wielkie w województwie łódzkim, i podkreślić, że pomimo iż pochodzę z tak małej miejscowości, potrafimy tam zorganizować działania wolontariackie, w które angażuje się wiele młodych osób. Przede wszystkim chciałabym podkreślić, że warto pomagać właśnie tak małym miejscowościom, ponieważ bardzo trudno jest nam się wybić. Przede wszystkim brane są pod uwagę wielkie miasta, a my nie mamy pomocy.

Chciałabym przedstawić kilka działań, jakie organizujemy. Mam na myśli np. młodzieżową orkiestrę dętą. Młodzież, zamiast sięgać po używki, potrafi w tak małej miejscowości, jak już mówiłam, zorganizować się i przyjść na próbę, doskonalić swoje umiejętności i talenty.

Chciałabym powiedzieć, że aby być wolontariuszem, trzeba nie tylko zapisać się do organizacji, które wszyscy znają, takich jak Caritas czy harcerstwo, należy również wykazać trochę inicjatywy. Niektórzy

mogą powiedzieć, że takie orkiestry dęte nie wszędzie są, ale należy ich poszukać. Tylko w naszym małym okręgu jest co najmniej osiem takich orkiestr. Należy przede wszystkim podkreślić, że ważna jest własna inicjatywa i trochę pomysłowości. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję, pani poseł.

Wicemarszałek Sejmu pan Jerzy Wenderlich musiał opuścić nasze obrady. W dalszej części towarzyszyć nam będzie wicemarszałek Sejmu pan Marek Kuchciński. *(Oklaski)*

Proszę o zabranie głosu posła Mateusza Mrykę. *(Oklaski)*

Poseł Mateusz Mryka:

Pani Marszałek! Panowie Marszałkowie! Wysoka Izbo! Nazywam się Mateusz Mryka i reprezentuję dzisiaj województwo śląskie. Chciałabym wam powiedzieć o tym, co uświadomiłem sobie podczas pracy nad projektem i przygotowaniem się do tej sesji.

Otóż jako posłowie w dniu dzisiejszym przegłosujemy uchwałę i to od nas zależy, czy zostanie ona wprowadzona w życie, czy te słowa, które zostały zapisane, nie pójdą na marne. Musimy działać i jeszcze raz działać. Kropla drąży skałę, to my jesteśmy tą kroplą. Przez świadectwo naszego życia i działania możemy dokonać ogromnego dzieła na rzecz wolontariatu. Nie możemy zapomnieć, że mamy czerpać z tego satysfakcję i zintegrowani motywować się do działania, a także walczyć o docenienie wolontariuszy podczas ich pracy.

Wolontariusz nie powinien dopłacać do tego, co robi. Niestety, obecnie często się tak zdarza. Instytucje, w których pracują wolontariusze, muszą zadbać o nich przez zapewnienie diet czy pokrycie kosztów przejazdu. Te propozycje umieściłem również w swojej poprawce, którą proszę, abyście przyjęli.

Chcę to wystąpienie zakończyć zdaniem, które mój tata bardzo często mi powtarza. Mówi tak: Mateusz, jesteś tyle wart, ile możesz i chcesz pomóc drugiej osobie. Nie zapomnijcie o tym. Życzę sobie i wam powodzenia w dalszych pracach na rzecz wolontariatu. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję.

Proszę posła Macieja Cęcelewskiego. *(Oklaski)*

Poseł Maciej Cęcelewski:

Pani Marszałek! Panowie Marszałkowie! Posłowie i Posłanki! Nazywam się Maciej Cęcelewski, przyjechałem z Mławy, miasta leżącego na granicy woj. mazowieckiego i warmińsko-mazurskiego. Mława należy do prężnie rozwijających się miast i mimo że jest nas, mławian, 30 tys., to wiele się u nas dzieje, także w wolontariacie. Miasto inwestuje w rozwój gospodarczy, na naszym terenie działa specjalna strefa ekonomiczna, inwestuje się w kapitał społeczny i współpracę ponadnarodową, dając nam, młodym, możliwość realizacji różnych ciekawych projektów.

Mamy to szczęście, że burmistrz jest młodym człowiekiem, otwartym na inicjatywy młodzieżowe, co sprzyja rozwojowi wolontariatu. Możemy się pochwalić świetnie działającym miejskim centrum integracji społecznej i zawodowej, którego działalność skierowana jest głównie na pomoc ludziom, którym w życiu powodzi się gorzej, którzy sami nie potrafią rozwiązywać swoich problemów, ale także na pomaganiu mieszkańcom w realizowaniu ich inicjatyw.

Niedawno z inicjatywy mławskiej młodzieży powstała grupa M-Lider, skupiająca młodych, pełnych zapału ludzi. Organizujemy koncerty charytatywne, wspieramy wszystkie działania społeczne podejmowane przez władze miasta. Tydzień temu zorganizowaliśmy europejski tydzień młodzieży, w ramach którego przeprowadziliśmy debaty o roli młodzieży w życiu kulturalnym i społecznym miasta oraz większej aktywności obywatelskiej i korzystaniu z wolności przez mieszkańców Mławy. Co roku czynnie bierzemy udział w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy, za co Jurek Owsiak nam ostatnio osobiście podziękował.

Na koniec mojego wystąpienia chciałbym zaznaczyć, że jak wynika z badań, o których pan rzecznik już wcześniej wspomniał, przeprowadzonych w krajach Unii Europejskiej, tylko 16% młodych Polaków udziela się wolontarystycznie, co daje nam przedostatnie miejsce na liście. Dlatego zwracam się do was z apelem, abyśmy swoją postawą zachęcali do działalności wolontarystycznej, ale nie tylko mówiąc, ale przede wszystkim promując wolontariat własną postawą, bo młodzież ma głos. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu posła Jacka Kaczkowskiego. *(Oklaski)*

Poseł Jacek Kaczkowski:

Pani Marszałek! Panowie Marszałkowie! Kochane Posłanki i Kochani Posłowie! Mamy uchwałę, i co dalej? Musimy ją jakoś wdrażać w życie. Kolega poseł Mateusz Mryka powiedział, pozwól sobie zacytować:

„kropla draży skalę. No tak, kropla draży skalę. Musimy w swoich środowiskach lokalnych rozpropagować wolontariat. Mogę stwierdzić na swoim przykładzie, że wykonywanie zadania rekrutacyjnego do Sejmu Dzieci i Młodzieży pozwoliło mi otworzyć oczy na problemy wolontariatu, na to, jak ludzie są mało uświadomieni. Na pytanie o samo pojęcie wolontariatu odpowiadają po prostu: pomoc, nic więcej.

Mam taki pomysł, aby po prostu wysłać maile do szkół, by treść uchwały była przedstawiona np. podczas godzin wychowawczych. Oczywiście nie mówię tutaj o narzucaniu czegoś, tylko o przedstawieniu treści, tak aby otworzyć uczniom oczy na to, jak mogą się angażować w wolontariat, jak mogą pomagać innym. Apeluję z tego miejsca: propagujmy wolontariat, tak aby można było żyć i w miarę sensownie pomagać. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu posła Eryka Gołębiowskiego. *(Oklaski)*

Poseł Eryk Gołębiowski:

Pani Marszałek! Panie Marszałku! Szanowni Państwo! Wysoka Izbo! Zebraliśmy się tutaj dzisiaj, by szerzyć ideę wolontariatu, powiem więcej, by szerzyć ideę młodzieży obywatelskiej.

Szanowni państwo, Wysoka Izbo, kim jest młodzież obywatelska? Wydaje mi się, że tych 459 zgromadzonych przede mną osób dobrze o tym wie. Każdy z nas w naszym małym regionie robi coś na rzecz lokalnej społeczności. Niemniej brakuje nam organu, w którym zrzeszilibyśmy się i który nasze małe, lokalne działania pod swoimi skrzydłami promowałby na skalę nie tylko ogólnopolską, ale i europejską. Każdy z nas odbył już jakąś podróż europejską. Prężnie działające parlamenty młodzieżowe Wielkiej Brytanii i innych europejskich państw stwarzają młodzieży możliwości kreowania takiego wizerunku i rozwijania się w sposób demokratyczny i pełny nadziei.

W dniu dzisiejszym na sejmowej galerii mamy wspaniałych gości. Są tam zgromadzeni posłowie poprzedniej kadencji Sejmu Dzieci i Młodzieży, którzy bardzo dużo zrobili, aby utworzyć taki organ, Sejm Dzieci i Młodzieży, który pracowałby nie tylko 1 czerwca, ponieważ pracujemy na rzecz lokalnych środowisk nie 1 czerwca, lecz codziennie. Wydaje mi się, że każdy z nas jest w stanie się z tym zgodzić. Dlatego apeluję z tego miejsca: wspierajmy to, starajmy się stworzyć instytucję, która nas zrzeszy i doprowadzi do tego, że będziemy posiadali godną reprezentację naszych środowisk na rynku europejskim. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Joanna Bigos:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu poseł Oliwię Berkowicz.
(*Oklaski*)

Poseł Oliwia Berkowicz:

Pani Marszałek! Panowie Marszałkowie! Wysoka Izbo! Posłowie i Posłanki Sejmu Dzieci i Młodzieży! Nazywam się Oliwia Berkowicz i reprezentuję dzisiaj Podkarpacie, konkretnie Gimnazjum nr 1 w Jaśle.

Wolontariat jest ostatnio pojęciem bardzo popularnym. Każdy z nas słyszy o nim w telewizji, w radiu, czyta w gazecie, ludzie bardzo dużo o tym mówią, krytykują innych, że za mało się w to angażują. I niestety, na tym się często kończy, bo sami wcale nie mają ochoty pomagać. Robią dużo szumu, a tak naprawdę mało działają. Zresztą zapewne większość z nas – większość, nie mówię, że wszyscy – po powrocie do domu nie będzie dalej działała w wolontariacie. Na tym skończy się wielkie działanie na rzecz wolontariatu. Mogę więc powiedzieć, że wolontariat jest popularny, ale niestety, na razie tylko z nazwy. Owszem, działalnością charytatywną zajmują się duże organizacje, które skupiają wolontariuszy, jednak często nie docierają one do tych najbardziej potrzebujących. Dlatego, moim zdaniem, musi zmienić się mentalność naszego społeczeństwa, aby wolontariat stał się dla każdego człowieka potrzebą duchową. I to nie od święta, nie od akcji do akcji, i nie tylko w sytuacjach kryzysowych, ale na co dzień. Każdy człowiek jest godzien szacunku, współczucia, otrzymania pomocy, a to może zapewnić tylko wolontariusz niosący pomoc z potrzeby serca. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Joanna Bigos:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu posła Macieja Białasa.

Poseł Maciej Białas:

Drogi Marszałkowie! Posłanki i Posłowie! Jesteśmy tutaj dzisiaj wszyscy połączeni ideą wolontariatu. Zaczniemy od tego, że wolontariat sam w sobie jest wielki. Kiedy czytałem projekt uchwały, zwróciłem uwagę na jedną kwestię. Widać, że chodzi nam o wolontariat, działanie takie jak Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Słowo „wielka” pojawia się tu w nazwie, ale to sam wolontariat jest wielki. Tak więc nie musi to być wcale akcja prowadzona w całej Polsce, żeby było to przez nas rozpoznawane, żeby było ważne i godne uwagi. Dlatego pamiętajmy, że

nawet najmniejsza rzecz, którą robimy, nawet zamiatanie ulicy dla kogoś, kto, powiedzmy, jest niepełnosprawny, to jest cały czas wolontariat i to cały czas jest ten wielki wolontariat, który realizujemy, po prostu pokazujemy, czego jesteśmy godni.

Teraz przejdźmy szybko do projektu uchwały, który napisaliśmy. Będzie można ją uznać za symfonię, każdy z nas w naszej wspólnej uchwale gra tutaj rolę czy to skrzypiec, czy innego instrumentu. Pojawia się jednak parę fałszywych tonów, kiedy to nuty po prostu nie pasują do siebie idealnie. Mamy z tym spory problem.

Jedną z kwestii, na które trzeba zwrócić uwagę, jest to, że w jednym z punktów jest napisane: pieniądze są niezbędne do prowadzenia wolontariatu. „Niezbędne” to nie jest tutaj odpowiedni wyraz. Może trzeba to określić bardziej subtelnie: „potrzebne”. Nie zawsze przecież potrzebujemy pieniędzy, żeby, powiedzmy, pójść coś pozamiatać. Owszem, potrzebna jest miotła, ale raczej nie będziemy musieli jej kupić, więc pieniądze nie są wymagane.

Kolejna sprawa to forma docierania do ludzi. Dlaczego musimy to ograniczać, mówić na przykład, że emeryci nie mogą korzystać z Internetu? Na pewno znajdują się jacyś, którzy to potrafią. Nie możemy więc tego ograniczać. Nie powinniśmy też zaznaczać, że wszyscy muszą realizować jakieś specyficzne formy.

Musimy również pamiętać, że wolontariusz ma obowiązek dbać o dobre imię wolontariatu, a nie tylko sugerować, aby to robił.

Po wprowadzeniu tych paru subtelnych zmian będziemy mieli piękną uchwałę, która, miejmy nadzieję, będzie działała i doprowadzi do zmian. Dziękuję. (*Oklaski*)

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Joanna Bigos:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu poseł Joannę Zając.

Poseł Joanna Zając:

Droga Pani Marszałek! Panowie Marszałkowie! Posłanki i Posłowie! Wolontariat, jak i wszelkie zaangażowania z nim związane, są dla mnie osobiście bardzo drogie. Jednak niepokoi mnie i moich kolegów to, że niewiele osób zna wolontariat taki, jaki on jest naprawdę, nie tylko z nazwy, jak to powiedziała pani poseł Oliwia, bo wiadomo, że jest wolontariat, ale nikt nie wie, jaki on jest naprawdę.

W dzisiejszych czasach, gdy tyle osób jest potrzebujących, samotnych, nasza rola i pomoc – pomoc wolontariuszy, jest naprawdę bardzo ważna. Jednak do sprawnego i efektywnego działania potrzebne są warunki. Akcje, które prowadzimy, nie mogą zginąć lub zostać zatarte przez czas. Musi być o nich głośno, ludzie muszą wiedzieć, co i dlaczego robimy. Naszym

Poseł Joanna Zajac

zadaniem jako wolontariuszy jest uświadamianie ludziom, ile wokół nich dzieje się złego i jak łatwo mogą pomóc drugiemu człowiekowi.

Dlatego, drogie posłanki i drodzy posłowie, apeluję o to, aby to nie było jednorazowe spotkanie, abyśmy swojej pracy nie zakończyli tu na posiedzeniu i przy jego przygotowaniu. Niech wolontariat nie będzie dorywczą, przypadkową pracą – jak jest na pewno w przypadku niektórych z nas tu zgromadzonych – niech na zawsze stanie się on częścią naszej kultury, niech będzie czymś naturalnym, a nie jakąś abstrakcją. Wielu młodych ludzi ma zapał, ma chęci, ma bardzo dobre pomysły, co widzimy w związku z uchwałą, którą razem napisaliśmy, ułożyliśmy. Dlatego apeluję, aby swojej pracy wolontariackiej nie kończyć dzisiaj na tej sali, niech to będzie jedynie kolejny krok w naszej karierze, niech nasza uchwała nie zginie w stosie papierów.

Drogie Posłanki i Drodzy Posłowie! Niech wolontariatu nie wyrażają jedynie wielkie słowa, ale nasze wielkie i te mniejsze czyny. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu posła Piotra Labuddę.

Poseł Piotr Labudda:

Droga Pani Marszałek! Panie Marszałku! Panie Posłanki i Panowie Posłowie! To wspaniałe, że zebrałiśmy się tutaj dzisiaj, by mówić o wolontariacie, o tym, co jest naszą pasją. Wolontariat, niesienie pomocy to jest to, co kochamy, i dlatego tutaj dzisiaj jesteście.

Wolontariat jest wspaniałą tradycją, dzięki której możemy pomagać innym, nieść dobre słowo, a przy okazji czerpać z tego satysfakcję. Niestety, w dzisiejszym świecie, w świecie globalizacji, gdzie media odgrywają najważniejszą rolę, ci najdrobniejsi, którzy chcą działać, lecz są zbyt mali, by robić coś na dużą skalę, są zagłuszani i nikt nie docenia ich pracy. Ten drobny wolontariat, który ma największą moc, upada, bo nie ma siły przebicia. Musimy wspierać tych najmniejszych, bo oni mają największą moc, oni mogą najbardziej pomagać. Dlatego proszę o poparcie moich poprawek do projektu uchwały. Pamiętajmy, że najcenniejsze, co możemy dać, to jest to, co dajemy innym. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu posła Aleksandrę Ziółkowską.

Poseł Aleksandra Ziółkowska:

Pani Marszałek! Panowie Marszałkowie! Posłanki i Posłowie! Reprezentuję w Sejmie Dzieci i Młodzieży województwo warmińsko-mazurskie, a konkretnie małą miejscowość Orzysz, a także wszystkich moich kolegów i koleżanki z I Liceum Ogólnokształcącego w Ełku.

Kiedy wykonywałam zadanie rekrutacyjne przed sesją Sejmu Dzieci i Młodzieży, kiedy prowadziłam w mojej miejscowości debatę, warsztaty w szkołach, spotkałam się z problemem, na który teraz chciałabym zwrócić waszą uwagę. Zauważyłam, że jest wiele osób, które chcą pomagać, ale – szczególnie w małych miejscowościach – często ludzie, którzy tej pomocy potrzebują, nie zgłaszają się. Wolontariat jest bowiem często błędnie rozumiany, ludzie postrzegają go tylko jako pewną formę pomocy i nie chcą o nią prosić, boją się tego. Dlatego myślę, że powinniśmy przyjąć za swoje zadanie uświadamianie ludziom, jak ważny jest wolontariat i jak wiele dobrego można zrobić. Powinniśmy starać się docierać do wszystkich, którzy mogą potrzebować naszej pomocy, a niekoniecznie chcą o nią prosić. Ponieważ wolontariat to nie tylko wielkie działania w ogólnokrajowych akcjach, jak już mówili moi poprzednicy, ale także lokalne działania czy zaangażowanie w pracę z dziećmi w jakiejś szkole, czy pomoc konkretnej osobie.

Podobnie jak moi przedmówcy, apeluję o to, aby nasze działania, które podjęliśmy na rzecz wolontariatu, nie skończyły się dziś razem z XVII sesją Sejmu Dzieci i Młodzieży, ale aby trwały dalej, byśmy mogli propagować wolontariat, byśmy mogli zachęcać coraz większe rzesze ludzi do pomocy i do zaangażowania się w tę jakże szczytną działalność. Pamiętajmy, że wolontariat może być realizowany także na mniejszą skalę. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Proszę o zabranie głosu posła Agnieszkę Wiciak. *(Oklaski)*

Poseł Agnieszka Wiciak:

Szanowni Marszałkowie! Posłanki i Posłowie! Zarówno uchwała, jak i cała XVII sesja Sejmu Dzieci i Młodzieży mają za zadanie aktywizować nas, ludzi młodych, w zakresie działalności wolontariackiej. Oczywiście jest to bardzo istotne, jeśli chodzi o w rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego, a także naszej indywidualnej wrażliwości. Jednak co z tego, że znajdują się wśród nas liderzy społeczni, którzy przez swoją pracę zachęcają kolejne osoby do pomagania, jeśli bez przekroczenia magicznej granicy pełnoletności nawet najbardziej zmobilizowani nie są w stanie skutecznie działać na własną rękę? Potrzebni są dorośli,

Posel Agnieszka Wiciak

wychowawcy, nauczyciele. I tu właśnie często pojawia się problem. Mamy konkretne pomysły, grupę chętnych ludzi. Chcemy założyć szkolne koło wolontariatu, ale trudno przekonać nam nauczycieli i inne osoby dorosłe, by podjęły się roli opiekunów i wzięły na siebie odpowiedzialność. Odczuwamy to jako brak wiary w nasze możliwości.

Dodatkowo jest tak, że im mniejsza miejscowość, tym trudniej przebić się ze swoimi inicjatywami. Istnieje grupa ludzi wybieranych praktycznie co kadencję do samorządu terytorialnego, a każde dodatkowe działanie, zwłaszcza jeżeli jest podejmowane przez młodzież, jest traktowane jako chwilowa fanaberia. W takim środowisku trudno o stworzenie jakiegokolwiek struktury wolontariackiej, pozyskanie pomocy finansowej czy zaplecza technicznego. Mimo tych wszystkich przeszkód chcemy się angażować w wolontariat i jest to nasza przemyślana decyzja.

Dlatego uważam, że warto by było, aby obok kampanii propagujących wolontariat wśród młodzieży pojawiły się też takie, które nakłonią dorosłych, by bardziej nam zaufali, uwierzyli, że kiedy się czegoś podejmujemy, to zdajemy sobie sprawę z tego, w jakim stopniu będziemy musieli się poświęcić. Bierzymy pełną odpowiedzialność za to, co robimy. Jeśli my nie boimy się być wolontariuszami, to dorośli nie mogą bać się nam w tym pomagać. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję.

Proszę posel Katarzynę Drzewiecką o zabranie głosu.

Posel Katarzyna Drzewiecka:

Witam serdecznie marszałków oraz zebranych posłów i posłanki XVII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży. Na początku chciałabym serdecznie wam pogratulować. Nie znaleźliśmy się tutaj przypadkowo. Z tego, co widzę, i dzięki rozmowom z wami przeprowadzonym wiem, że każdy z nas ma bardzo silną osobowość i niepowtarzalny charakter. Charakteryzuje nas niepowtarzalna chęć do działania. W naszych głowach kiełkuje multum nowych pomysłów, inicjatyw, działań wolontariackich, które jednak, aby weszły w życie, muszą znaleźć silne podłoże – podłoże finansowe.

Pojawia się tutaj zasadnicze pytanie: Skąd my, młodzi ludzie, nieposiadający stałego źródła dochodu, mamy uzyskać takie środki? Moim zdaniem w naszej uchwale powinniśmy skonkretyzować, skąd możemy otrzymać takie pieniądze. Przede wszystkim władze samorządowe, organizacje pozarządowe, prywatne przedsiębiorstwa w miarę możliwości powinny wspie-

rać nasze działania. Nie bójmy się prezentować naszych pomysłów. Starajmy się, aby nasze działania były dojrzałe, przemyślane i efektywne, aby osoby wspierające nasze akcje widziały nasze profesjonalne podejście.

Kochani! Moim zdaniem tego dnia ważna jest nie tylko uchwała. Owszem, podejmiemy ją, ale przede wszystkim ważna jest nasza postawa, działania, jakie chcemy realizować w naszych środowiskach, w których się obracamy, i cele, do których dążymy. Bądźmy gotowi do działania, do ciągłego działania. Tego się trzymajmy. Dziękuję za uwagę. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu posła Michała Sikorę. *(Oklaski)*

Posel Michał Sikora:

Pani Marszałek! Panowie Marszałkowie! Wysoka Izbo! Ucieszyłem się, kiedy dotarła do mnie nowina, że tegorocznym tematem sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży jest wolontariat. Słowo to jest popularne, ale w rzeczywistości nie jest znane lub źle interpretowane. Proponowaną uchwałę, przygotowaną przez Komisję Sejmową, uważam za rzeczową i konieczną. Po dogłębnym zapoznaniu się z jej treścią postanowiłem zgłosić poprawkę, która według mnie uzupełnia jej treść i czyni ją bardziej skuteczną. Przedstawię ją tutaj krótko.

W § 1: Cechy i kryteria dobrego działania wolontariackiego, proponuję dodać:

V. Główne obszary działań wolontariatu

1. Wolontariat charytatywny:

a) bezpośrednia pomoc innym,

b) działalność indywidualna w ramach realizacji konkretnego zadania,

c) działalność zinstytucjonalizowana służąca realizacji bardziej złożonych projektów.

2. Akcje obywatelskie:

a) podejmowanie działań mających na celu aktywizację stosownej grupy odbiorców celem zwiększenia ich udziału w życiu społecznym,

b) działalność w organizacjach obywatelskich.

Mój wniosek uzasadniam koniecznością szerszego ujęcia wolontariatu jako działania wynikającego z chęci wpływania na otaczającą nas rzeczywistość. Wolontariat to bezinteresowna pomoc, to praca w hospicjach, zbiórki pieniędzy, poznawanie ludzi i intensywny wysiłek. Jestem przekonany, że do wolontariatu należy także przyporządkować akcje samorządowe i lokalne jako efekt trudnej pracy młodzieży na rzecz swoich środowisk. Wiele osób działa w młodzieżowych radach miast i samorządach. Realizując ogromne przedsięwzięcia, nieświadomi są tego, że ich trudy mogą zostać docenione jako wolon-

Poseł Michał Sikora

tariat. To właśnie praca, zaangażowanie i bezinteresowność tworzą wolontariat, zarówno ten charytatywny, jak i obywatelski.

Dlatego, Wysoki Sejmie, proszę o aprobatę i poparcie mojej poprawki w głosowaniu. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu posła Jakuba Sztejnwalda. *(Oklaski)*

Poseł Jakub Sztejnwald:

Pani Marszałek! Panowie Marszałkowie! Zaproszeni Goście! Koledzy Posłowie! Koleżanki Posłanki! Jestem posłem z woj. kujawsko-pomorskiego, a szczególnie reprezentuję Włocławek. Jako poseł chciałbym, aby nasz projekt uchwały był lepszy niż ten, który otrzymaliśmy. Ponieważ nic nie jest idealne, nie możemy zrobić nic idealnego. Ten projekt jest dobry, ale chcemy go ulepszyć. Dlatego tyle wystąpień, tyle poprawek. Ja również mam ich kilka. Może je przeczytam.

Istnieje możliwość samodzielnej pomocy przez odrębne jednostki personalne, tj. nie grupy osób, lecz indywidualności. Umożliwia się pomoc osobom, które chcą działać na własną rękę i dzięki własnym pomysłom. Myślę, że motywacją tego jest to, iż nie każdy chciałby, nie każdy ma czas pracować w grupie. Nie każdy chce, nie każdy ma odwagę współpracować. Myślę, że wolontariat powinien mieć cechę współpracy, ale sądzę, że jest to dobra inicjatywa.

Zgodzę się z moimi przedmówcami – będzie to troszkę nudne, bo już kilka osób o tym mówiło – że teraz wszystko zależy od nas, że musimy zobaczyć, jak to będzie, jaki będzie wpływ tych obrad, naszych pomysłów na życie. Przyszłość to potęga. Przyszłością jest młodzież, przyszłość należy do nas, do młodych. Bardzo często jesteśmy przyszłością naszego miasta, województwa oraz Polski, dlatego chciałbym pogratulować wszystkim posłom, którzy uzyskali mandat, którzy chcą działać na rzecz Polski, swojego miasta czy województwa właśnie w środowisku wolontariackim. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję.

O zabranie głosu proszę posła Małgorzatę Dudek.

Poseł Małgorzata Dudek:

Szanowni Marszałkowie! Drogie Posłanki i Drodzy Posłowie! Reprezentuję dzisiaj województwo śląskie, miasto Katowice, gimnazjum nr 23. Tylko 16% młodych ludzi działa w wolontariacie.

To przerażająco mało, szczególnie dla nas, dla osób, dla których wolontariat stał się sposobem na życie. Możemy zastanawiać się dlaczego tak jest, czy jest on zbyt słabo promowany, czy za mało mówi się o nim w telewizji. Potrzeba tu współpracy nas młodych i starszego pokolenia, władzy.

Zyczę sobie i wam wszystkim, by wypowiedziane dzisiaj słowa przerodziły się w czyny, by po tej sesji wzrósł procent młodzieży zajmującej się wolontariatem. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję.

O zabranie głosu proszę posła Jakuba Paclawskiego.

Poseł Jakub Paclawski:

Pani Marszałek! Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jako reprezentant województwa podkarpackiego, mianowicie miasta Przemysła, chciałbym podzielić się z Wysoką Izbą moimi przemyśleniami na temat wolontariatu. Te zagadnienia, będące meritum naszego dzisiejszego spotkania, są w rzeczywistości dobrze znane wyłącznie tym ludziom, którzy od wielu, wielu lat poświęcają swój cenny czas na doraźną pomoc osobom, które tej pomocy potrzebują.

W ramach przygotowań do dzisiejszej sesji wspólnie uradziliśmy, co naprawdę jest ważne, a o czym, jak uważam, nikt wcześniej nie wspomnieliśmy. Otóż generalnie chodzi o to, że pojedynczy wolontariusz nie powinien zarabiać. Natomiast chciałbym zwrócić uwagę na to, że wolontariat powinien zarabiać. Kwestie finansowe są bardzo ważne, chociaż może się to wydawać dziwne, bo wolontariat to jest nomen omen bezinteresowna pomoc, bezinteresowne świadczenia. Niemniej jednak zauważyliśmy, że kiedy pojedynczy wolontariusz nie odnosi korzyści materialnych, to wolontariat jako instytucja może, a nawet powinien odnosić korzyści finansowe, powinien zarabiać. Pieniądże są dobrem, które można w prosty i właściwy sposób wykorzystać, aby udoskonalić aparat pomocy najbardziej potrzebującym. Ktoś mógłby powiedzieć, że takie działania są zdradą chwalebnych ideałów. Otóż nic bardziej mylnego. Pieniądże, tak ważne w konsumpcyjnej rzeczywistości, nie powinny być odrzucane przez środowisko wolontariatu, ale powinny stać się bronią i narzędziem umożliwiającym jak najszerze upowszechnianie wolontariatu w społeczeństwie. *(Dzwonek)*

Poseł Jakub Paclawski

Parafrazując powiedzenie byłego prezydenta, na samym końcu chciałbym stwierdzić: idźmy tą drogą, idźmy drogą wolontariatu. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję.

O zabranie głosu proszę poseł Anitę Wiśniewską.

Poseł Anita Wiśniewska:

Szanowni Marszałkowie! Drodzy Zebrani! Powiem szczerze, że kiedy rozpoczynałam swoją pracę przy tym projekcie, byłam bardzo sceptyczna. Zastanawiałam się, bądźmy szczerzy, kto z dzisiejszej młodzieży chciałby zajmować się czymś takim jak wolontariat. Wydawało mi się, że to zjawisko jest raczej niedostrzegane, jeśli nawet coś się mówi, to częściej o osobach dorosłych, wtedy można coś o nim usłyszeć, ale kiedy zaczyna brać się za coś młodzież, to tego się nie nagłaśnia. Tymczasem kiedy zaczęliśmy pracować, okazało się, że jedni działają w szkolnym Caritasie, inni w Związku Harcerstwa Polskiego, że osób, które chociaż starają się coś robić, jest znacznie więcej, niż myśleliśmy. Tak więc wydaje mi się, że młodzieżowy wolontariat ma sens, nawet jeśli nie mówi się o nim tak dużo, jak o wolontariacie dorosłych, to nadal jest to ważna sprawa. Zatem zaniepokoiło mnie właśnie to podejście do tej sprawy naszych opiekunów, a zwłaszcza rodziców. Często zdarza się na przykład, że rodzice mówią: nie możesz dzisiaj iść, bo koniecznie musisz pomóc mi w domu, a i tak to, co robisz, to tylko zabawa.

W tym momencie chciałabym zaapelować do naszych opiekunów. Kiedy za coś się bierzemy, to wcale nie znaczy, że dla nas jest to tylko rozrywka. Możemy korzystać, czerpać przyjemność z tego, że działamy społecznie, ale mówienie nam, że robimy to dla własnej przyjemności, że i tak nikt nic nie będzie z tego miał, to jest duże uogólnienie. Dlatego chciałabym optymistycznie stwierdzić, iż młodzieżowych wolontariuszy jest znacznie więcej niż wydawało mi się na początku, a jednocześnie prosić o wsparcie, bo jakby nie patrzeć, jesteśmy nieletni, możemy bardzo dużo chcieć, ale bez pomocy dorosłych nie mamy szans, aby to zrobić. Więc prosimy: nie odcinajcie nam drogi, pozwólcie nam działać. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu poseł Katarzynę Bentkowską.

Poseł Katarzyna Bentkowska:

Droga Pani Marszałek! Drodzy Panowie Marszałkowie! Posłowie i Posłanki! Moja wypowiedź będzie krótka, mogę się powtarzać. Nazywam się Katarzyna Bentkowska. Kiedy przygotowywałam się do tego projektu, zauważyłam, jak ważny jest w naszym życiu wolontariat, ilu ludzi, ile zwierząt potrzebuje naszej pomocy. Chcę więc tylko krótko powiedzieć i prosić was, żebyście, opuszczając to miejsce, nie zapomnieli o pomaganiu innym. Myślę, że kiedy część z was stąd wyjdzie, naprawdę postara się, na pewno będzie kontynuować to, co zaczęła robić tutaj. Ja na pewno zyskałam wielkie doświadczenie, o wolontariacie dowiedziałam się bardzo dużo. Za to wszystko serdecznie wam dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję.

O zabranie głosu proszę poseł Annę Juszczyk.

Poseł Anna Juszczyk:

Szanowna Pani Marszałek! Panowie Marszałkowie! Kochani Posłowie! Kochane Posłanki! Przed każdym wystąpieniem odczuwam ogromną treść, więc właściwie sama nie rozumiem, dlaczego zdecydowałam się zabrać przed wami głos. Ale chyba chcę wam po prostu podziękować, ponieważ wolontariuszem nie zostałam po prostu ot, tak sobie, tylko ktoś mnie do tego namówił, otworzył mi oczy na problemy innych, zarówno ludzi, jak i zwierząt. I za to wszystko bardzo serdecznie wam dziękuję, zarazem apelując, żebyście inspirowali innych, namawiali ich do wolontariatu i pokazywali im, że to, co jest ważne dla was, powinno być ważne także dla nich. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję bardzo.

O zabranie głosu proszę panią poseł Joannę Fabisiak.

Poseł Joanna Fabisiak:

Panie Marszałku! Młoda Pani Marszałek! Pani Minister! Drogie Posłanki i Drodzy Posłowie! Witam także przewodniczącego Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży pana Andrzeja Smirnowa. Bardzo serdecznie dziękuję za tę dyskusję. Jest mi ogromnie miło, serce mi rośnie, nie tylko z tego powodu. Jestem posłem, przewodniczącą podkomisji stałej do spraw młodzieży, przed 18 laty założyłam organizację, fundację, która skupia wolontariuszy. Jej cel będzie wam bardzo

Posel Joanna Fabisiak

bliski i miły, bo jej celem jest powoływanie klubów wolontariatu w szkołach, Klubów Ośmiu. Naszym marzeniem jest to, żeby taki klub powstał w każdej szkole. Wiecie dlaczego? Na to pytanie już odpowiedzieliście. Któryś z chłopców powiedział, że wolontariat jest wielki. To prawda. A dlaczego? Bo to jest postawa życiowa, bo aby być wolontariuszem, trzeba część swojego serca oddać innym, poświęcić trochę swojego wolnego czasu innym ludziom, czasami zwierzętom, a czasami środowisku naturalnemu. Trzeba sobie powiedzieć: rezygnuję z własnej przyjemności, z własnego czasu, na rzecz wspólnego dobra. Jest to działanie pro publico bono. Młodzi ludzie mają w sobie wiele dobra. Dało się to tu zauważyć.

Żeby nie przedłużać, bo to wy macie dzisiaj mówić, a mówicie rzeczy mądre i piękne, powiem o trzech sprawach. Pieniądze nie są najważniejsze. Są potrzebne, ale – jak ktoś powiedział – by być wolontariuszem, nie trzeba mieć pieniędzy, wystarczy coś robić. Nie mając pieniędzy, można robić tysiące rzeczy. Kiedy zaczynaliśmy przed 18 laty, nie mieliśmy ani grosza. Powiem wam coś w tajemnicy. Nie liczcie na wielką pomoc. Kiedy człowiek chce zrobić coś dobrego, mówi twardo. Czasami jestem twarda jak skała, czasami ludzie nie lubią mnie za to, że chcę być wolontariuszem, że zachęcam do tego młodzi. Wierzcie mi, możecie się spotkać z tym, że będą was krytykowali, ale warto być wolontariuszem. Mówię to, mając 18-letnie doświadczenie. W naszych klubach w Polsce jest w tej chwili 6,5 tys. młodych ludzi. W całej Polsce funkcjonuje 300 klubów. Działają w szkołach.

Ostatnie słowo. Wiecie, dlaczego wam o tym mówię? Bo szkoły, w których działają Kluby Ośmiu, gdzie jest wolontariat, zmieniają się. Bywają różne wolontariaty, różne formy wolontariatu. Każda jest dobra. W szkole powinien być wolontariat. Jest takie miasto, nazywa się Wałbrzych. Może ktoś z was jest z Wałbrzycha? W Wałbrzychu w każdej szkole jest Klub Ośmiu, działa wolontariat. Mówiła mi pani nauczelnik, że wałbrzyskie szkoły – pod wpływem pewnego klimatu, który tworzony jest przez wolontariat – bardzo się zmieniają. Walczymy z przemocą, wydajemy na to ogromne pieniądze. Dużo lepsza i skuteczniejsza jest dobra oferta – tam, gdzie jest wolontariat, gdzie ludzie myślą o tym, co zrobić dobrego, nie ma miejsca na przemoc, nie ma atmosfery sprzyjającej temu, żeby zrobić coś złego. Dlatego serdecznie was zachęcam: zakładajcie kluby wolontariatu w waszych szkołach. Jeśli jesteście w ostatniej klasie, pozostawcie taki klub następcom. Kiedyś, przed laty, w czasie mojej pierwszej kadencji, udało mi się wprowadzić poprawkę do ustawy oświatowej mówiącą, że może działać wolontariat szkolny. Powinniście teraz w waszych uchwałach wprowadzić zapis, że wolontariat ma prawo do pełnego obywatelstwa, a nie wątpię, że te wasze działania zyskają poparcie pani minister. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Joanna Bigos:**

Dziękuję, pani poseł.

Oddaję głos wicemarszałkowi Sejmu panu Markowi Kuchcińskiemu.

Bardzo proszę, panie marszałku.

**Wicemarszałek Sejmu
Marek Kuchciński:**

Dziękuję, pani marszałek.

Dziękuję za bardzo sprawne prowadzenie tej niezwykle interesującej dyskusji.

Informuję państwa, że nie ma opóźnienia w debacie.

Dalszą część obrad poprowadzi pan marszałek Błażej Papiernik.

Proszę o zajęcie miejsca obok mnie, przy stole prezydialnym, i prowadzenie tej części obrad. *(Oklaski)*

(Przewodnictwo w obradach obejmuje marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Błażej Papiernik)

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Błażej Papiernik:**

Lista posłów zapisanych do głosu została wyczerpana.

Zamykam dyskusję.

W dyskusji zgłoszono wiele poprawek, w związku z tym Sejm Dzieci i Młodzieży podejmie decyzję w sprawie ich przyjęcia bądź odrzucenia w głosowaniu.

W związku z dużą liczbą zgłoszonych poprawek głosowania przeprowadzimy po rozpatrzeniu pytań do ministra edukacji narodowej.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 2. porządku dziennego: Pytania do ministra edukacji narodowej.

Wysoka Izbo! Komisja przygotowała trzy pytania do ministra edukacji narodowej.

Informuję, że pytania będą rozpatrywane według następujących zasad:

— pytanie zadaje przedstawiciel komisji, następnie przedstawiciel ministra udziela odpowiedzi; przedstawienie pytania nie może trwać dłużej niż 2 minuty, zaś udzielenie odpowiedzi nie może trwać dłużej niż 6 minut,

— posłowie, którzy chcą zadać pytanie dodatkowe, zapisują się na listę prowadzoną przez marszałka Sejmu,

— marszałek Sejmu dopuszcza zadanie trzech pytań dodatkowych do jednego pytania przygotowanego przez komisję,

— posłowie zadają pytanie dodatkowe według kolejności zgłoszeń; pytanie dodatkowe nie może trwać

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Błażej Papiernik**

dłużej niż 1 minutę, zaś łączna odpowiedź uzupełniająca nie może trwać dłużej niż 6 minut.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela komisji poseł Aleksandrę Kostuch.

Poseł Aleksandra Kostuch:

Szanowni Marszałkowie! Szanowni Goście! Wysoka Izbo! Jako przedstawicielka pierwszej podkomisji chciałabym spytać panią minister: Jakie warunki trzeba obecnie spełnić, żeby będąc zdolnym uczniem, zostać objętym indywidualnym tokiem nauczania? Jakie są warunki i zasady takiego toku nauczania? Z góry dziękuję za wyczerpującą odpowiedź. Dziękuję.

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Błażej Papiernik:**

Proszę o zabranie głosu minister edukacji narodowej panią Katarzynę Hall.

**Minister Edukacji Narodowej
Katarzyna Hall:**

Panowie Marszałkowie! Wysoka Izbo! Jest rozporządzenie ministra edukacji narodowej w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki. Są tam wszelkie szczegóły dotyczące tego tematu. Co można w skrócie powiedzieć? Uczeń może być objęty indywidualnym tokiem nauki, to znaczy, że może w innym tempie realizować program nauczania. Może na przykład w ciągu jednego roku zrealizować program z zakresu dwóch lat. Jeżeli realizuje indywidualny program, to dodatkowo uczy się czegoś innego, uczy się więcej. Może indywidualnie pogłębiać wiedzę, realizować część programu na przykład w porozumieniu z uczelnią wyższą. Są tego typu przykłady.

O uzyskanie zgody na taki indywidualny program lub tok nauki może wnioskować sam uczeń, jeżeli jest niepełnoletni – za zgodą rodziców. Mogą o to wnioskować też rodzice lub nauczyciel ucznia, bo czasami to właśnie nauczyciel czy wychowawca dostrzeże jakieś szczególne uzdolnienia ucznia i uzna, że warto je rozwijać. Potrzebna jest opinia wychowawcy klasy, informacja o dotychczasowych osiągnięciach ucznia. To dyrektor szkoły w oparciu o opinię wychowawcy, jak również opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej podejmuje decyzję. Pro-

cedura ta umożliwia rozpoczęcie realizowania takiego indywidualnego toku nauki.

Indywidualny tok nauki musi trwać przynajmniej rok szkolny, to nie może być chwilowa decyzja. Tak mówi prawo. Możliwe jest również pewne indywidualne przystępowanie do klasyfikowania zgodnie z przyjętym w tej zgodzie harmonogramem. Warto tu jeszcze dodatkowo powiedzieć, że ta dość skomplikowana procedura to jeszcze nie wszystko. Poprzez ostatnio przyjęte rozporządzenie podpisane przeze mnie już w listopadzie 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej chcemy taką możliwość wychodzenia naprzeciw potrzebom zdolnych uczniów co nieco uelastyczyć. Zespół nauczycieli uczących daną klasę powinien wręcz spotykać się i zastanawiać się nad tym, jakie szczególne potrzeby mają uczniowie. Jeżeli ten zespół nauczycieli tak uważa, w danej klasie widzi uczniów, którym warto coś dodatkowo zaoferować, coś dla nich dodatkowo zaplanować, może to zrobić, i wtedy niepotrzebne są już różne procedury, zgody poradni itd. To może być wewnątrzszkolna decyzja dotycząca na przykład jakichś dodatkowych zajęć, godzin, zgodnych z potrzebami danego ucznia.

Natomiast cały pakiet rozporządzeń związanych z pomocą psychologiczno-pedagogiczną będzie obowiązywał w gimnazjach i w przedszkolach już od kolejnego roku szkolnego, a w innych typach szkół dopiero za rok. To są rozporządzenia, które, można powiedzieć, nakazują szkole pewien sposób organizacji pracy, by móc lepiej wychodzić naprzeciw potrzebom, umiejętnościom, zdolnościom, również trudnościom uczniów, żeby im pomagać stosownie do ich potrzeb. Dlatego chcemy zacząć od gimnazjów, bo w gimnazjach już za rok będą w nowy sposób przeprowadzone egzaminy. Chcemy, żeby tam wychodzenie naprzeciw potrzebom uczniów było jak najbardziej elastyczne i zorganizowane jak najlepiej, bo to są troszkę inne egzaminy. Chodzi również o przedszkola, dlatego że w przyszłym roku szkolnym będzie już obowiązkowe objęcie edukacją przedszkolną każdego pięcioletka i indywidualizowane przyglądanie się każdemu dziecku, żeby na pewno było dobrze przygotowane do szkoły. Stąd na początku będą te dwa typy szkół.

Tak wyglądają, przedstawione w telegraficznym skrócie, podstawy prawne związane z potrzebami najzdolniejszych uczniów, z koniecznością wychodzenia im naprzeciw w systemie edukacji. Macie jeszcze, jak rozumiem, prawo do dopytania o jakieś szczegóły. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Błażej Papiernik:**

Dziękujemy, pani minister.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela komisji poseł Roksanę Majewską.

Poseł Roksana Majewska:

Drodzy Marszałkowie! Drodzy Goście! Posłanki i Posłowie! Moje pytanie brzmi następująco. My, posłowie XVII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży, chcielibyśmy, aby z naszą propozycją uchwały dotyczącej wolontariatu zapoznała się jak największa liczba odbiorców. Czy ma pani pomysł na rozpowszechnienie tej uchwały w szkołach? Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Błażej Papiernik:**

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu minister edukacji narodowej panią Katarzynę Hall.

**Minister Edukacji Narodowej
Katarzyna Hall:**

Panowie Marszałkowie! Drodzy Posłowie! Z uwagą przysłuchiwałam się dyskusji na temat waszej uchwały i brzmieniu tej uchwały. Będę bardzo wspierać tę waszą inicjatywę, bo mam naprawdę głębokie przekonanie, że to bardzo ważna sprawa, żeby w każdej szkole były możliwości działania wolontarystycznego, żeby tym tematem się zajmowano, myślano nad tym, jak się zorganizować. Wierzę, że za waszym przykładem i w związku z tą uchwałą uda się więcej w tej sprawie zrobić. Jest wiele dobrych przykładów, mówiła tu o tym też pani poseł przed chwilą. Znamy wiele dobrych praktyk, ale wiemy też o szkołach, do których ta idea jeszcze nie dotarła. Myślę, że warto wiele zrobić, żeby ona tam dotarła.

Na pewno chcemy zamieścić te informacje na stronach internetowych ministerstwa edukacji, przekazać je kuratoriom oświaty, wszystkim szkołom w taki sposób, w jaki minister przekazuje informacje szkołom. Samo brzmienie tej uchwały, jak i apel o to, żeby wdrażać to jak najlepiej w życie, z pewnością przekażą. Oczywiście wszystko zależy od młodych ludzi, bo apel ministra to nie wszystko, muszą być ci, którzy zechcą działać, a już sam wyraz: wolontariat wskazuje, że to nie jest coś, co można nakazać, tego trzeba chcieć. Od chęci wiele tu zależy, ale wierzę, że jeżeli będziemy o tym mówić, jeżeli wy również w swoich środowiskach będziecie starać się dawać przykład, zabierać głos na ten temat, jeżeli wasi nauczyciele zainspirowani tą uchwałą zechcą też omawiać to ze swoimi uczniami, to ta idea ma szansę na szersze rozprzestrzenienie, co szczególnie ważne jest w roku wolontariatu, bo rzeczywiście po to jest Europejski Rok Wolontariatu, żebyśmy jemu poświęcali coraz większą uwagę.

Mam przekonanie, że nasz wspólny apel – bo tak chciałabym to rozumieć, że wy podejmujecie uchwałę, a ja staram się przekazać ją jak największej liczbie różnych środowisk oświatowych – przyniesie owoce w postaci szerszego zainteresowania ideą wolontariatu w polskich szkołach. Sobie i wam tego życzę. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Błażej Papiernik:**

Dziękuję.

Proszę o zadanie dodatkowego pytania panią poseł Aleksandrę Kowalcze.

Poseł Aleksandra Kowalcze:

Drodzy Marszałkowie! Wysoka Izbo! Posłanki i Posłowie! Zadaję podpytanie do wcześniejszego pytania: Jakie działania jest pani w stanie podjąć, aby poszerzyć wiedzę młodzieży nie tylko na temat uchwały, ale również na temat wolontariatu i członkostwa w organizacjach? *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Błażej Papiernik:**

Dziękuję.

Proszę o zadanie dodatkowego pytania panią poseł Maję Głowacką.

Poseł Maja Głowacka:

Drodzy Marszałkowie! Posłanki i Posłowie! Chciałabym zadać pani minister pytanie, na które nie uzyskaliśmy odpowiedzi w trakcie debaty krajowej podczas Europejskiego Tygodnia Młodzieży. Pani wspominała o współpracy ze szkołami, o współpracy z dyrektorami. Wtedy przedstawiciel ministerstwa nie odpowiedział na pytanie, czy dyrektorzy dostali jakieś zalecenia, by współpracować z organizacjami pozarządowymi, żeby włączać się jakoś w wolontariat. Chciałabym zapytać: Czy dyrektorzy dostali jakieś zalecenia na przykład w postaci listu lub czegoś w tym stylu? Dziękuję. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Błażej Papiernik:**

Dziękuję.

Proszę o udzielenie łącznej odpowiedzi na zadane pytania panią minister edukacji narodowej Katarzynę Hall.

**Minister Edukacji Narodowej
Katarzyna Hall:**

Panowie Marszałkowie! Szanowni Parlamentarzyści Sejmu Dzieci i Młodzieży! Wasze pytania zadane w tej chwili dotyczyły nie tylko szerzenia idei wolontariatu, ale właśnie współpracy z organizacjami pozarządowymi. Jak wiadomo, często wolontariat szerzy się właśnie dzięki aktywności organizacji po-

Minister Edukacji Narodowej Katarzyna Hall

zarządowych, które działają w szkołach. Mówiliście tu o szkolnych kołach Caritasu, podawaliście inne przykłady tego typu organizacji. Organizacjom pozarządowym ministerstwo edukacji oferuje szereg działań. Są rozmaite konkursy, które dają ministerstwu edukacji możliwość przekazywania organizacjom środków finansowych na różne cele i właśnie ten cel: szerzenie idei wolontariatu, w tych konkursach też jest akcentowany.

W swoim pierwszym wystąpieniu wspominałam już o konkursie „Otwarta szkoła”. To jest właśnie forma zwrócenia się do dyrektorów szkół, o którą pytała pani poseł. Konkurs „Otwarta szkoła” polega mianowicie na tym, aby do niego zgłaszały się, przystępowały partnerstwa, szkoły i organizacje dające przykład współpracy w jakimś konkretnym obszarze, w tym również w zakresie wolontariatu. Kapituła tego konkursu analizuje opis przykładu dobrej współpracy, dobrego działania, efektów tego działania, po czym najciekawszym przykładom przyznawane są nagrody, wyróżnienia. I to jest forma, można powiedzieć, promocji dobrej współpracy szkół z organizacjami pozarządowymi. Nieprzypadkowo nazwa tego konkursu to „Otwarta szkoła”. Chodzi właśnie o to, żeby szkoła otwierała się na współpracę, na działania na zewnątrz, na udzielanie pomocy, na robienie czegoś dla innych, na współdziałanie z lokalnym środowiskiem. I to jest forma promowania tego typu działań, obecności organizacji pozarządowych wewnątrz szkół, współdziałania z nimi.

Trudno to nazwać twardym zaleceniem – takiego sformułowania użyliście. Jest bowiem tak, że minister edukacji narodowej, wbrew temu, co się powszechnie uważa, wcale nie zarządza wszystkimi szkołami. Tworzy pewne regulacje, ramy prawne, według których szkoły muszą działać. Szkoła ma swojego dyrektora, ma swój organ prowadzący, najczęściej jest to samorząd terytorialny. Minister ustala pewne ogólne reguły organizacji pracy szkoły, a bardziej szczegółowe ten, kto szkołę prowadzi, czyli najczęściej samorząd, i to tam zapadają różne szczegółowe decyzje. Minister decyduje o programach, o podstawie programowej, w ministerstwie są definiowane pewne ogólne cele i zadania szkoły, ale nie te szczegóły – czy współdziałać z organizacją, które konkretnie organizacje podejmą działania na terenie danej szkoły. Na terenie wielu szkół działają na przykład organizacje harcerskie oraz różne inne organizacje pozarządowe mające ważne cele. Często są to organizacje lokalne, działające na rzecz konkretnej gminy, konkretnego środowiska. Apelujemy o tę współpracę, staramy się dawać granty na różne dobre projekty, staramy się wyróżniać w konkursach, w tym w konkursie „Otwarta szkoła”, natomiast przede wszystkim od lokalnych społeczności zależy to, co w tej szkole się dzieje, jaka organizacja tam działa, czy dobrze układa się współpraca, bo to jest często współpraca z organizacjami uczniów, rodziców, jak również

innych osób, które są związane ze szkołą. Czasem całe lokalne środowisko przejawia swoją aktywność wewnątrz szkoły, gdyż są jakieś ważne sprawy, które trzeba lokalnie rozwiązać, skupić na nich uwagę. Warto zwracać na to uwagę, podkreślać przykłady dobrych praktyk, i my to robimy, wyróżniamy. Natomiast, tak jak w przypadku idei wolontariatu, trzeba chcieć, to nie jest coś, co się nakazuje, trzeba brać sprawy w swoje ręce.

Myślę, że wasza aktywność i chęć bycia tu też pokazuje, że jesteście tymi, którzy chcą i potrafią, którzy wiedzą, że to od was zależy wasz rozwój, wasze działania. Zachęcam was do tego, żebyście starali się myśleć o tym, jakie organizacje, jakich partnerów społecznych zaprosić do szkoły, kto może zrobić jeszcze coś ciekawego, aby młodym ludziom dać szansę zrobić jak najwięcej dobrego, aby dobra współpraca dobrych praktyk też dawała, można powiedzieć, równorzędne partnerstwo obu stronom – i członkom społeczności szkolnej, i organizacji pozarządowych. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Błażej Papiernik:

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela komisji posła Piotra Pajdę. *(Oklaski)*

Poseł Piotr Pajda:

Panie Marszałku! Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Szanowna Pani Minister! Mam pytanie w imieniu jednej z podkomisji: Czy wolontariat stanie się popularniejszy po XVII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży? Dlaczego? Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Błażej Papiernik:

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu minister edukacji narodowej panią Katarzynę Hall.

Minister Edukacji Narodowej Katarzyna Hall:

Państwo Marszałkowie! Wysoka Izbo! Ważne są inicjatywy, które wśród młodych ludzi upowszechniają postawy obywatelskie, rozwijają umiejętności związane z aktywnym udziałem w życiu publicznym. Liczę, że mają one wpływ na rozwój kompetencji społecznych, poczucie odpowiedzialności i na aktywność na rzecz dobra wspólnego, czyli społeczności lokalnej, gminy, regionu, całego państwa. Liczę na to, że nie tylko nasz wspólny apel, ale też obchody Europejskie-

Minister Edukacji Narodowej Katarzyna Hall

go Roku Wolontariatu, szereg działań, które będziemy w związku z tym podejmować, również w okresie polskiej prezydencji, wpłyną pozytywnie na szerzenie i upowszechnianie tej idei.

Temat waszej sesji też jest ważnym sygnałem – to, że debatujecie o znaczeniu tej idei, że tyle na ten temat zaczęliście myśleć. Wierzę, że to wszystko razem będzie przyczyniać się do popularyzacji idei wolontariatu i wiedzy o nim, czyli nasze apele, obchody Europejskiego Roku Wolontariatu i szereg wydarzeń, konferencji związanych z rolą wolontariatu, które planujemy na kolejne miesiące, że to wszystko będzie wpływać na szerzenie i upowszechnianie idei wolontariatu. A więc na pytanie, czy na pewno wolontariat stanie się popularniejszy, możemy odpowiedzieć: wierzymy, że tak. Oczywiście będziemy to sprawdzać, liczyć, badać i myśleć, że powinniście odpowiedzieć sobie w ten sposób: od nas też wiele zależy, od tego, co dalej zrobimy, czy będziemy, niektórzy z mówców, tylko mówili o tym w dyskusji, czy zadamy sobie pytanie: czy przyjechaliśmy tu, wypowiemy się i pojedziemy i o tym zapomnimy, czy też wręcz przeciwnie, pojedziemy i będziemy dalej działać i mówić, że to jest ważne, będziemy w swoich środowiskach propagować te idee. Zachęcam was do aktywnego włączenia się i przyczynienia się do tego, żeby na pewno po waszej tu obecności, po usłyszeniu wielu informacji, po dyskusji o tej idei, żebyście osobiście przyczynili się do popularyzacji wolontariatu i w to zaangażowali. Jak się wszyscy zaangażujemy, będziemy mogli powiedzieć: jesteśmy pewni, że będzie lepiej, że ta idea będzie popularniejsza, lepiej znana i szerzej wdrażana. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Błażej Papiernik:

Dziękujemy, pani minister.

Wicemarszałek Sejmu pan Marek Kuchciński musiał opuścić nasze obrady. W dalszej części towarzyszyć nam będzie wicemarszałek Sejmu pani Ewa Kierzkowska. *(Oklaski)*

Oddaję głos wicemarszałek Sejmu pani Ewie Kierzkowskiej.

Bardzo proszę, pani marszałek. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ewa Kierzkowska:

Bardzo dziękuję, panie marszałku, za możliwość przekazania Wysokiej Izbie kilku słów.

Chciałabym Wysoką Izbę poinformować, że dalszą część obrad poprowadzi marszałek Adam Labuhn.

Bardzo proszę o zajęcie miejsca obok mnie, przy stole prezydyjnym, i poprowadzenie tej części obrad. Zapraszam, panie marszałku. *(Oklaski)*

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Adam Labuhn:

Powracamy do rozpatrzenia punktu 1. porządku dziennego: Przedstawiony przez komisję projekt uchwały Sejmu Dzieci i Młodzieży w sprawie zaleceń dotyczących rozwoju wolontariatu i aktywności społecznej wśród młodzieży.

Sejm wysłuchał uzasadnienia projektu uchwały oraz przeprowadził dyskusję.

W dyskusji zgłoszono poprawki.

Przechodzimy do głosowania.

W pierwszej kolejności pod głosowanie poddam zgłoszone poprawki, a następnie przystąpimy do głosowania nad całością projektu uchwały.

Przed przystąpieniem do głosowania zapoznam koleżanki i kolegów posłów ze sposobem obsługi elektronicznego urządzenia do liczenia głosów.

Za chwilę zadam wam trzy pytania: Kto jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Głosowanie trwa od rozpoczęcia zadawania pierwszego pytania do słowa „dziękuję”, wypowiedzianego po trzecim pytaniu.

W tym czasie należy nacisnąć przycisk odpowiadający waszemu stanowisku.

Posłowie, którzy chcą zagłosować za, naciskają przycisk zielony, oznaczony symbolem „+”.

Posłowie, którzy chcą zagłosować przeciw, naciskają przycisk czerwony, oznaczony symbolem „-”.

Posłowie, którzy chcą wstrzymać się od głosu, naciskają przycisk żółty, oznaczony symbolem „0”.

Oddanie głosu jest potwierdzone stałym świeceniem lampki odpowiedniego koloru na znajdującym się przed wami urządzeniu do głosowania.

Do końca głosowania możecie zmienić wasze stanowisko.

Uważajcie! Wciśnięcie przycisku przed rozpoczęciem głosowania lub po jego zakończeniu spowoduje, że głos nie zostanie policzony.

Wyniki głosowania ukażą się po chwili na dwóch tablicach świetlnych.

Za chwilę będę kolejno przedstawiał poprawki.

Bezpośrednio po przedstawieniu poprawki poddam ją pod głosowanie.

Niektóre poprawki, będące tylko ogólnymi zaleceniami, a nie konkretnymi propozycjami zmian, nie zostaną poddane pod głosowanie.

W poprawce 1. wnioskodawcy proponują, aby w preambule na końcu akapitu pierwszego dodać zdanie: „Wolontariat jest dobrowolny i apolityczny. Wolontariusze nie prowadzą akcji agitacyjnych”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 1. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Adam Labuhn

W głosowaniu udział wzięło 378 posłów. Za głosowało 279 posłów, przeciw głosowało 39 posłów, wstrzymało się 60 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął. *(Oklaski)*

W poprawce 2. wnioskodawcy proponują, aby w § 1 w części I dodać ust. 7 w brzmieniu: „Istnieje możliwość samodzielnego udzielania pomocy przez odrębne jednostki, to jest nie grupy osób, lecz indywidualnie. Umożliwia się pomoc osobom, które chcą działać na własną rękę i zgodnie z własnymi pomysłami”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 2. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu udział wzięło 426 posłów. Za głosowało 351 posłów, przeciw głosowało 38 posłów, wstrzymało się 37 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął. *(Oklaski)*

W poprawce 3. wnioskodawcy proponują, aby w § 1 w części II nadać ust. 3 brzmienie: „Przed podjęciem działania należy zorganizować spotkanie z osobami obeznanymi w temacie wolontariatu”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 3. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu udział wzięło 435 posłów. Za głosowało 95 posłów, przeciw głosowało 264 posłów, wstrzymało się 76 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił. *(Oklaski)*

W poprawce 4. wnioskodawcy proponują, aby w § 1 w części II dodać ust. 5 w brzmieniu: „Zaleca się reklamować działania wolontariackie wśród ludzi, by zwiększyć liczbę osób chętnych do pomocy innym, bardziej potrzebującym, a nie liczących na promocję własnej osoby, nazwiska, instytucji, organu czy grupy ludzi”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 4. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu udział wzięło 437 posłów. Za głosowało 316 posłów, przeciw głosowało 48 posłów, wstrzymało się 73 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął. *(Oklaski)*

W poprawce 5. wnioskodawcy proponują, aby w § 1 w części III wykreślić ust. 4.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 5. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu udział wzięło 435 posłów. Za głosowało 38 posłów, przeciw głosowało 263 posłów, wstrzymało się 134 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił. *(Oklaski)*

W poprawce 6. wnioskodawcy proponują, aby w § 1 dotychczasowy ust. 1 w części IV wykreślić z części IV i umieścić jako nowy ust. 5 w części III. *(Wesołość na sali)*

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 6. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu udział wzięło 437 posłów. Za głosowało 41 posłów, przeciw głosowało 46 posłów, wstrzymało się 350 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił. *(Oklaski)*

W poprawce 7. wnioskodawcy proponują, aby w § 1 w części IV przed ust. 1 dodać nowy ustęp w brzmieniu: „Najważniejszym celem działań powinna być pomoc, a dokładniej działanie na rzecz innych”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 7. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu wzięło udział 439 posłów. Za głosowało 397 posłów, przeciw głosowało 23 posłów, wstrzymało się 19 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął. *(Oklaski)*

W poprawce 8. wnioskodawcy proponują, aby w § 1 w części IV ust. 3 nadać brzmienie: „Zaleca się propagowanie idei wolontariatu”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 8. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu wzięło udział 440 posłów. Za głosowało 98 posłów, przeciw głosowało 144 posłów, wstrzymało się 198 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił. *(Oklaski)*

W poprawce 9. wnioskodawcy proponują, aby w § 2 w części I w ust. 1 lit. a nadać brzmienie: „uzyskania pisemnego zaświadczenia o swojej działalności również kiedy nie działa na rzecz organizacji czy fundacji związanej z wolontariatem, jeśli jego działalność jest prowadzona na rzecz konkretnej osoby (konkretnych osób) i udokumentowana.”

Przystępujemy do głosowania.

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Adam Labuhn

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 9. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu wzięło udział 431 posłów. Za głosowało 306 posłów, przeciw głosowało 68 posłów, wstrzymało się 57 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął. *(Oklaski)*

W poprawce 10. wnioskodawcy proponują, aby w § 2 w części I w ust. 1 skreślić lit. a, b i d oraz aby ust. 2 nadać brzmienie: „Możliwe docenienie bardziej aktywnych wolontariuszy w sposób niematerialny”.

Przyjęcie tej poprawki spowoduje bezprzedmiotowość poprawek 11. i 12.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 10. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu wzięło udział 442 posłów. Za głosowało 11 posłów, przeciw głosowało 380 posłów, wstrzymało się 51 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił. *(Oklaski)*

W poprawce 11. wnioskodawcy proponują, aby w § 2 w części I ust. 2 nadać brzmienie: „Zaleca się instytucjom publicznym wspieranie aktywności wolontariackiej poprzez: a) prowadzenie darmowych szkoleń dla wolontariuszy, b) wyznaczenie opiekuna wolontariuszy w danej placówce, c) zapewnienie nieodpłatnych przejazdów do miejsca prowadzenia działań wolontariackich”.

Przyjęcie tej poprawki spowoduje bezprzedmiotowość poprawki 12.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 11. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu udział wzięło 443 posłów. Za głosowało 309 posłów, przeciw głosowało 44 posłów, wstrzymało się 90 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął. *(Oklaski)*

W poprawce 13. wnioskodawcy proponują, aby w § 2 w części II:

— ust. 2 nadać nowe brzmienie: „Wolontariusz jest zobowiązany do wzięcia odpowiedzialności za siebie i ludzi, którymi się opiekuje. Nie odpowiada za innych wolontariuszy i ich działania.”,

— a także dodać nowy ustęp w brzmieniu: „Odpowiedzialny za wszystkich wolontariuszy jest ich opiekun”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 13. poprawki do projektu uchwały przygotowa-

nego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu wzięło udział 404 posłów. Za głosowało 228 posłów, przeciw głosowało 106 posłów, wstrzymało się 70 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął. *(Oklaski)*

W poprawce 14. wnioskodawcy proponują, aby w § 2 w części II wykreślić ust. 4.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 14. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu wzięło udział 432 posłów. Za głosowało 31 posłów, przeciw głosowało 297 posłów, wstrzymało się 104 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił. *(Oklaski)*

W poprawce 15. wnioskodawcy proponują, aby w § 2 skreślić część III.

Przyjęcie tej poprawki spowoduje bezprzedmiotowość poprawek 16., 17. i 18.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 15. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu wzięło udział 439 posłów. Za głosowało 38 posłów, przeciw głosowało 306 posłów, wstrzymało się 95 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił. *(Oklaski)*

W poprawce 16. wnioskodawcy proponują, aby w § 2 w części III ust. 3 nadać brzmienie: „Wolontariusz powinien cechować się otwartością, serdecznością, bezgraniczną chęcią niesienia pomocy innym oraz pewnością siebie, a także równowagą wewnętrzną”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 16. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu udział wzięło 441 posłów. Za głosowało 190 posłów, przeciw głosowało 181 posłów, wstrzymało się 70 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął. *(Oklaski)*

W poprawce 17. wnioskodawcy proponują, aby w § 2 w części III ust. 4 nadać brzmienie: „W swojej pracy wolontariusz powinien starać się uzyskać jak najlepszy efekt, wykazywać się asertywnością, wytrwałością, tolerancją i wrażliwością”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 17. poprawki do projektu uchwały przygotowa-

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Adam Labuhn

nego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu udział wzięło 440 posłów. Za głosowało 241 posłów, przeciw głosowało 108 posłów, wstrzymało się 91 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął. *(Oklaski)*

W poprawce 18. wnioskodawcy proponują, aby w § 2 w części III dodać ust. 5 w brzmieniu: „Wolontariusz powinien być krytyczny względem siebie i wolontariatu oraz uczyć się na własnych błędach”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 18. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu udział wzięło 443 posłów. Za głosowało 108 posłów, przeciw głosowało 240 posłów, wstrzymało się 95 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił. *(Oklaski)*

W poprawce 19. wnioskodawcy proponują, aby w § 2 w części IV w ust. 1 lit. c nadać brzmienie: „wykonywać swoją pracę bezinteresownie”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 19. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu udział wzięło 442 posłów. Za głosowało 102 posłów, przeciw głosowało 285 posłów, wstrzymało się 55 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił. *(Oklaski)*

W poprawce 20. wnioskodawcy proponują, aby w § 2 w części IV w ust. 1 dodać lit. d w brzmieniu: „dbać o dobre imię wolontariatu”.

Jednocześnie wnioskodawcy proponują, aby w ust. 2 wykreślić lit. c.

Przyjęcie tej poprawki spowoduje bezprzedmiotowość poprawki 22.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 20. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu udział wzięło 442 posłów. Za głosowało 111 posłów, przeciw głosowało 200 posłów, wstrzymało się 131 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił. *(Oklaski)*

W poprawce 21. wnioskodawcy proponują, aby w § 2 w części IV w ust. 2 lit. a nadać brzmienie: „inicjował nowe akcje społeczne w miarę możliwości”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 21. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu udział wzięło 442 posłów. Za głosowało 70 posłów, przeciw głosowało 311 posłów, wstrzymało się 61 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił. *(Oklaski)*

W poprawce 22. wnioskodawcy proponują, aby w § 2 w części IV w ust. 2 wykreślić lit. c.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 22. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu udział wzięło 439 posłów. Za głosowało 19 posłów, przeciw głosowało 348 posłów, wstrzymało się 72 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił. *(Oklaski)*

W poprawce 23. wnioskodawcy proponują, aby w § 2 dodać część V w brzmieniu:

„V. Główne obszary działań wolontariatu

1. Wolontariat charytatywny:

a) bezpośrednia pomoc innym,

b) działalność indywidualna w ramach realizacji konkretnego zadania,

c) działalność zinstytucjonalizowana służąca realizacji bardziej złożonych projektów.

2. Akcje obywatelskie:

a) podejmowanie działań mających na celu aktywizację stosownej grupy odbiorców celem zwiększenia ich udziału w życiu społecznym,

b) działalność w organizacjach obywatelskich (np. w młodzieżowej radzie miasta)”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 23. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu udział wzięło 437 posłów. Za głosowało 177 posłów, przeciw głosowało 145 posłów, wstrzymało się 115 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął. *(Oklaski)*

W poprawce 24. wnioskodawcy proponują, aby w § 3 ust. 3 nadać brzmienie: „Wskazane jest, aby osoby dorosłe sprawujące opiekę nad wolontariuszami służyły pomocą młodym ludziom w ich kontaktach z instytucjami i organami władzy. Powinno to prowadzić do sprawnej współpracy i udzielania pomocy opisanej w niniejszej uchwale”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 24. poprawki do projektu uchwały przygotowa-

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Adam Labuhn**

nego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu wzięło udział 431 posłów. Za głosowało 226 posłów, przeciw – 129 posłów, wstrzymało się 76 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął. *(Oklaski)*

W poprawce 25. wnioskodawcy proponują, aby w § 3 wykreślić ust. 8.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 25. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

W głosowaniu wzięło udział 444 posłów. Za głosowało 94 posłów, przeciw – 244 posłów, wstrzymało się 106 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił. *(Oklaski)*

W poprawce 26. wnioskodawcy proponują, aby w § 3 dodać ust. 10 w brzmieniu: „Wzywa się wszystkich, a w szczególności kuratoria oświaty oraz szkoły, do respektowania każdej działalności wolontariackiej bez względu na to, czy prowadzona jest na rzecz organizacji bądź fundacji, czy też np. przez ucznia na własną rękę. Uczniowi takiemu w równym stopniu powinny przysługiwać wszystkie przywileje z prowadzenia działalności wolontariackiej, w tym otrzymanie dodatkowych punktów przy rekrutacji, na podstawie wydanego przez osobę odbierającą pomoc pisemnego oświadczenia oraz przedstawionej przez wolontariusza dokumentacji”.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem 26. poprawki do projektu uchwały przygotowanego przez komisję, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 445 posłów. Za głosowało 304 posłów, przeciw – 68 posłów, wstrzymało się 73 posłów.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął. *(Oklaski)*

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu uchwały.

Kto z koleżanek i kolegów posłów jest za przyjęciem w całości projektu uchwały w sprawie zaleceń dotyczących rozwoju wolontariatu i aktywności społecznej wśród młodzieży, w brzmieniu proponowanym przez komisję, wraz z przyjętymi poprawkami, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 434 posłów. Za głosowało 393 posłów, przeciw – 26 posłów, wstrzymało się 15 posłów. *(Wesołość na sali, oklaski)*

Stwierdzam, że Sejm podjął uchwałę w sprawie zaleceń dotyczących rozwoju wolontariatu i aktywności społecznej wśród młodzieży.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie projektu uchwały. *(Oklaski)*

Wysoka Izbo! Porządek dzienny XVII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży został wyczerpany.

Uchwała podjęta przez Sejm Dzieci i Młodzieży zostanie podpisana przez marszałków, a następnie zostanie przekazana marszałkowi Sejmu oraz ministrowi edukacji narodowej.

Teraz oddaję głos pani marszałek Kierzkowskiej.

**Wicemarszałek Sejmu
Ewa Kierzkowska:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Posłanki! Panowie Posłowie! Chciałabym wam serdecznie podziękować za to, jak bardzo zaangażowaliście się w dzisiejszą pracę i przygotowania do sesji oraz propagowanie pięknej idei wolontariatu. Serdecznie dziękuję.

Przyjmijcie, proszę, życzenia, abyście mogli pięknie, odważnie, ambitnie marzyć. Warto pięknie marzyć, bo marzenia się spełniają, zwłaszcza jeżeli ma się do czynienia z mądrymi, dobrymi i życzliwymi ludźmi. Tego wam życzę. Życzę wam też, aby ten okres dorastania, dojrzewania był czasem niczym niezamąconym. Wszystkiego dobrego.

Dziękuję w imieniu wszystkich dorosłych za to, ile dajecie nam powodów do radości. Wszystkiego dobrego. *(Oklaski)*

**Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży
Adam Labuhn:**

Dziękuję, pani marszałek.

Na tym kończymy XVII sesję Sejmu Dzieci i Młodzieży.

Bardzo dziękuję wszystkim, którzy pomogli zorganizować nasze obrady.

Proszę nie rozchodzić się, nie wychodzić z sali po zamknięciu obrad.

Zamykam posiedzenie.

(Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Adam Labuhn trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

Dziękuję. *(Długotrwałe oklaski)*

TREŚĆ

XVII sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży w dniu 1 czerwca 2011 r.

str.

str.

Porządek dzienny

Otwarcie posiedzenia

Marszałek Sejmu Grzegorz Schetyna	3
Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Joanna Bigos	3
Wiceprezes Rady Ministrów Minister Gospodarki Waldemar Pawlak	4
Minister Edukacji Narodowej Katarzyna Hall . .	4
Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak	5
Dyrektor Centrum Edukacji Obywatelskiej Jacek Strzemieczny	7

Punkt 1. porządku dziennego: Przedstawiony przez komisję projekt uchwały Sejmu Dzieci i Młodzieży w sprawie zaleceń dotyczących rozwoju wolontariatu i aktywności społecznej wśród młodzieży

Poseł Sprawozdawca Justyna Świetlicka	8
Poseł Michał Adamus	9
Poseł Daria Idczak	10
Poseł Mateusz Mryka	10
Poseł Maciej Cęcelewski	11
Poseł Jacek Kaczkowski	11
Poseł Eryk Gołębiowski	11
Poseł Oliwia Berkowicz	12
Poseł Maciej Białas	12
Poseł Joanna Zając	12
Poseł Piotr Labudda	13
Poseł Aleksandra Ziółkowska	13
Poseł Agnieszka Wiciak	13
Poseł Katarzyna Drzewiecka	14

Poseł Michał Sikora	14
Poseł Jakub Szejnwald	15
Poseł Małgorzata Dudek	15
Poseł Jakub Paclawski	15
Poseł Anita Wiśniewska	16
Poseł Katarzyna Bentkowska	16
Poseł Anna Juszczyk	16
Poseł Joanna Fabisiak	16

Punkt 2. porządku dziennego: Pytania do ministra edukacji narodowej

Poseł Aleksandra Kostuch	18
Minister Edukacji Narodowej Katarzyna Hall . .	18
Poseł Roksana Majewska	19
Minister Edukacji Narodowej Katarzyna Hall . .	19
Poseł Aleksandra Kowalczak	19
Poseł Maja Głowacka	19
Minister Edukacji Narodowej Katarzyna Hall . .	19
Poseł Piotr Pajda	20
Minister Edukacji Narodowej Katarzyna Hall . .	20

Punkt 1. porządku dziennego: Przedstawiony przez komisję projekt uchwały Sejmu Dzieci i Młodzieży w sprawie zaleceń dotyczących rozwoju wolontariatu i aktywności społecznej wśród młodzieży (cd.)

Głosowanie

Marszałek Sejmu Dzieci i Młodzieży Adam Labuhn	21
Wicemarszałek Sejmu Ewa Kierzkowska	25

Zamknięcie posiedzenia